

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjani Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 195 (13.133)

Trst, torek, 6. septembra 1988

Tudi včeraj vrsta besednih spopadov med predstavniki obeh strank Polemika med PSI in KD postaja čedalje ostrejša

Socialistični predstavniki nadaljujejo z bojkotom »Praznika prijateljstva« - Govorice o skorajšnji vladni krizi

RIM — Polemika med največjimi političnimi strankami se je razplamela. Predmed razprave so predvsem »neobičajni« odbori, začeni s Palermom, na dnevnem redu pa je še marsikaj drugega, od predsedstva državnih železnic do gospodarskih ukrepov, institucionalnih reform (vključno s tajnim glasovanjem), Togliattijeve odgovornosti za Stalino-ve zločine in še marsikaj, skratka vse, o čemer se je mogoče pripraviti. Prepripi so taki, da so socialisti celo bojkotali demokristjanski »Praznik prijateljstva« in se niso udeležili napovedanih razprav. Po Martelliju, ki ga je imenoval »praznik nezvestobe z zavezniki«, se je za bojkot opredelil tudi Labriola, predsednik komisije za ustavna vprašanja v palači Montecitorio. Opravičil se je, da je prejel vabilo po koncu zasedanja parlamenta, ko je za isti datum že sprejel druge obveznosti in dodal, da je pred časom sporočil organizatorjem, da se »praznika« ne bo mogel udeležiti. Organizatorji pa, pravi Labriola, tega sporočila niso upoštevali in so zato socialističnega predstavnika kljub temu vključili v seznam govornikov.

Včeraj pa je bil na vrsti minister za turizem in prireditve Carraro, ki se ni mogel udeležiti razprave o svetovnem nogometnem prvenstvu, ker je bil zadržan v Benetkah zaradi vladnih obveznosti. Benetke, meni Franco Evangelisti, »niso pretirano oddaljene od Verone«, kjer je v teku demokristjanska manifestacija. Morda so vse obveznosti, ki jih navajajo socialistični predstavniki, celo resnične, vendar pa so polemike in napetost med obema največjima vladnima strankama tolikšne, da se kar vsiljuje dvom, da gre za namerne odsotnosti.

Cepav demokristjanski podtajnik Scotti poziva k previdnosti, ko je govor o prenapetih odnosih v večini in o nevarnosti vladne krize, nikakor ni mogoče zanikati, da

postaja vzdušje iz dneva v dan bolj vroče. Sicer pa je sam Scotti pri večerji obrazložil patru Sorgeju, jezuitu, ki ga socialisti obtožujejo, da je navdihovalec palermškega občinskega odbora, da »je v teku proces krize, ki bi mu lahko socialisti v kratkem času zadali odločilni udarec«. Socialisti, meni Scotti, ne ciljajo samo na odbore, na predsedstvo železnic in na druge priložnostne polemike, ampak na demokristjanski kongres in na dvojno funkcijo De Mite. Sicer pa je Martelli že od vsega začetka zakonodajne dobe, ko je bila sestavljena Gorieva vlada, a so nekateri že šušljali o mandatu De Miti, oporekal možnosti, da bi vsedravnji tajnik KD sedel v palači Chigi. Na pripombo, da je Craxi že kril obe funkciji, je Martelli odgovoril, da socialistična stranka nima tako razvejanih struj kot demokristjani. Če bi torej ob De Mitovem imenu prišlo do široke enotnosti v Krščanski demokraciji, bi socialisti ne mogli več obvladovati situacije. Tako se uresničuje hipoteza o drugačnem dialogu med komunisti in demokristjani, vsaj z namenom, da prevlada vtis, da obstaja — kot je dejal Andreotti — »druga pekarna«, v kateri je mogoče »kupiti kruh«. Skratka, da poleg socialistov obstaja še drugi sogovornik, na katerega bi se lahko obrnili, če socialisti zahtevajo preveč.

Povrnimo se, za konec, še k »neobičajnim odborom«. Socialisti vztrajajo pri trditvi, da gre za politično strategijo, za »klešče« demokristjanov in komunistov proti socialistični stranki. Demokristjani pa trdijo, da socialisti dvigajo prah za prazen nič, da je njihova politična linija jasna. Komunist Pecchioli pa k vsemu dodaja, da gre za konflikt za oblast ter da programi in ideali s tem nimajo nič skupnega.

G. R.

Zaplet postaja vedno bolj tragikomičen Ladja Karin B čaka na vladno odločitev

Zadnji poskusi, da bi ladja ostala v tujini - Ob upiranju italijanskih pristanišč se ministri bojijo prisile

RIM — Zaplet z zahodnonemško ladjo Karin B, ki je še vedno zasidrana ob robu francoskih ozemeljskih voda pred Le Havrom, postaja že prava tragikomedia na italijanski način. Kapitan ladje še vedno ne ve, kam bo zaplul. Italijanska vlada še ni sprejela dokončnega sklepa, saj upa, da se bo nevarnega tovora znebila, kje drugje in ne v Italiji, kjer bi morala dobesedno prisiliti krajevne upravitelje, da jo sprejmejo.

Nizozemsko sodstvo je namreč včeraj zavrnilo zahtevo rotterdamskega podjetja Tank Cleaning, naj dovolji izkrancanje tovora s Karin B na Nizozemskem. To specializirano podjetje je zajamčilo strokovne analize tovora, ki bi ga nato pretočili v varnejše posode, iz Nizozemske pa bi tovar poslali v Veliko Britanijo, kjer bi ga uničili. Sklep nizozemskega sodstva je skrajno protisloven. V razsodbi trdijo, da je italijanska vlada ukazala ladji, naj zapljuje v italijanske ozemeljske vode, s tem pa se je prostovoljno odpovedala, da bi kemikalije izkrcali na Nizozemskem. Sodstvo je brzkone pozabilo, da je nizozemska vlada pred dnevi prepovedala zahodnonemški ladji prihod na Nizozemsko. Nič čudnega torej, da je podjetje Tank Cleaning ocenilo, da so temu sklepu sodstva botrovali politični razlogi, ki so v nasprotju z napore za varstvo okolja v Evropi, in ne tehnični. Vse to pa nesporno dokazuje, da Italija še ni sprejela dokončnega sklepa in da še vedno prosjači v tujini.

Ob takem zapletu ni nič čudnega, da posadka ladje Karin B zgublja živce. Na ladji že primanjkuje živeža, tudi z gorivom so precej na tesnem. Vest, da se pet članov posadke počuti slabo, ker iz sodov uhajajo kemikalije, so francoske

oblasti včeraj demantirale. Bolnike je že v petek obiskal zdravnik, a šele včeraj so oblasti sporočile, da nimajo nobene resne bolezni. Seveda je v takem položaju težko preveriti, ali je slabemu počutju botroval tovar ali pa neznošan čakanje. Italijanski vladi pa ne bo uspelo predolgo zavlačevati z rešitvijo tega vprašanja. Po vsem sodeč bodo že na jutrišnji izredni seji odločili, kam bo končala Karin B.

Po Ravenni, La Spezii in Tarantu je tudi genovski župan zavrnil možnost, da bi Karin B zaplula v genovsko pristanišče. V Genovi je navsezadnje že sirska motorna ladja Zanoobia, ki so jo morali Genovežani sprejeti, ker je to ukazal komisar »ad acta« admiral Giuseppe France.

Tudi z napovedano militarizacijo vse zadeve prihaja do precejšnjih zapletov. Naravovarstveniki in zeleni nasprotujejo taki rešitvi in predlagajo kot končno pristanišče prav Genovo ali pa Livorno. Po vsem sodeč bo morala tudi tokrat kot v primeru Zanoobia vlada seči po prisili. Taka rešitev pa ne navdušuje ministrov. Trenutno se je javilo le neko podjetje iz Trsta, ki je pripravljeno prevzeti tovar ladje Karin B. (O tem obširneje poročamo na 5. strani).

Vlada se nedvomno nahaja v zagoni. Poleg Karin B je z italijanskimi industrijskimi odpadki odplula iz Nigerije tudi zahodnonemška ladja Deep Sea Carrier. V Bonnu so včeraj trdili, da je namenjena v Italijo, zadnje agencijske vesti pa so navajale, da se nahaja pred Portugalsko. Da pa bi bila mera polna, je iz Bejruta odplula neka jugoslovanska ladja, ki ima prav tako na krovu italijanske industrijske odpadke.

Na sliki: sirska ladja Zanoobia v Genovi

Predsedstvi republike in partije dejansko legalizirali shode

Najvišji srbski telesi o shodih Srbov s Kosova

BEOGRAD — Vžigalna vrstica dogoreva, je v včerajšnjem komentarju zapisalo sarajevsko Oslobođenje, ko je komentiralo pohode Srbov in Črnogorcev po Jugoslaviji. Seveda je ostro zavrnilo pobude, naj bi takšen shod na nacionalni podlagi pripravili tudi v Bosni in Hercegovini, ki je zaradi narodnostne mešanice glede tega še posebej občutljivo področje.

Da ura resnično kaže minuto do dvanajste, pa je potrdila tudi včerajšnja skupna seja predsedstev Srbije (državnega in partijskega), na kateri je Petar Gračanin med drugim zahteval, naj predsedstvo Jugoslavije nemudoma odredi razmestitev odredov zvezne milice po občinah in krajevnih skupnostih na Kosovu. S tem bi, dokler ne bo prepozno, edino učinkovito zagotovili osebno in premoženjsko varnost slovenskega dela prebivalcev te vroče avtonomne pokrajine.

Na skupni seji srbskih predsedstev sta kosovska predstavnika Jašarijeva in Koljgeci sicer uvodoma protestirala,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Islamski skrajneži za sveto vojno v reševanju palestinskega vprašanja

GAZA — Edini način za rešitev palestinskega vprašanja je džihad - sveta vojna; vse druge pobude, kot je na primer sklic mednarodne mirovne konference ali drugi predlogi, pa predstavljajo le nepotrebno izgubljanje časa. To je bistvo najnovejšega sporočila islamskih fundamentalistov. Sporočilo, razmnoženo na letakih, so zagovorniki svete vojne včeraj začeli deliti v Cisjordaniji in na področju Gaze, pa tudi včerajšnji Los Angeles Times je objavil vsebino podobnega tajnega dokumenta islamskih skrajnežev.

V tem dokumentu je jasno zapisano, da

ne PLO ne kdo drug nima pravice, da bi se z Izraelom pogajal o ozemljih.

Dokument si nekateri razlagajo kot oster odgovor voditeljem PLO, ki so pred kratkim dokaj jasno govorili o možnosti, da Palestinska osvobodilna organizacija prizna Izrael in na ta način doseže pristanek za ustanovitev palestinske države na zasedenih arabskih ozemljih. V 40 strani dolgem dokumentu islamskih skrajnežev pa nekateri vidijo neposredno grožnjo izredni enotnosti Palestinev na zasedenih ozemljih med devetmesečnim uporom.

Dolar spet nazadoval

RIM — Ameriški dolar je ponovno nazadoval, tako da so ga včeraj v Italiji kotirali 1.381,31 lire. Padeč vrednosti za več kot 15 točk ni presenetil borznih operaterjev, saj je dolar nazadoval tudi v petek na newyorški borzi po zaprtju evropskih valutnih tržišč. Padeč vrednosti povzročajo podatki o avgustovski brezposelnosti v ZDA. Včeraj je malenkostno nazadovala tudi nemška marka, ki je bila vredna 744,515 lire (v petek pa 745,345 lire). Italijanska lira se je nekoliko utrdila tudi v primerjavi s francoskim frankom in britanskim funtom.

Tržaška Pokrajina še brez predsednika

NA 5. STRANI

V Selcah miting bivših borcev z obeh strani meje

NA 8. STRANI

KMETIJSKI DNEVI 1988

v BOLJUNCU

od 9. do 12. septembra

● O shodih Srbov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

češ da so sejo sklicali tako na hitro, da ni bilo časa za preučitev poročila organov za notranje zadeve, vendar je srbski partijski predsednik Milošević ugovora zavrnil, češ da »situacija tako in tako večina prisotnih dobro pozna in da je pač v takšnih časih treba reagirati hitro in brez nepotrebnih procedur.«

Predsednik srbskega predsedstva general (v pokoj) Petar Gračanin je v uvodu predstavil najnovejšo izsledke sekretariata za notranje zadeve o stanju na Kosovu ter posebej poudaril, da po zadnjih akcijah sodeč albanski protirevolucionarji pripravljajo ofenzivo. To je menda mogoče sklepati po letakih, ki so preplavili kosovska mesta, napadih na Srbe in Črnogorce, nedavne demonstracije Albancev v Kumanovu (Makedonija) pa je Gračanin takole komentiral: s takšnimi akcijami skušajo iredentisti dopovedati Jugoslaviji, kje si predstavljajo meje velike Albanije.

Odnosi na Kosovu so dosegli točko, ko obstaja velika nevarnost medsebojnih obračunov in neposrednega mednarodnega spopada. Odgovornost za to nosijo vsi funkcionarji, ki so z oklevanjem pri spopadu s kontrarevolucijo omogočili, da so med ljudmi zavladali strah, nezaupanje in sovraštvo. Gračanin je poudaril, da na Kosovu dandanes vlada teror, ki ga Jugoslavija ne pomni. Državni in varnostni organi delujejo prepočasni in preveč v rokavicah in ne zagotavljajo pravne, premoženjske in osebne varnosti ljudi. Uvodničar je omenil primer inženirja (Albanca) iz podjetja Inkos, ki je poskusil poslati srbsko sodelavko kar na delovnem mestu. Za to dejanje je dobil najprej 40 dni zapora, potem so mu kazen znižali na 20 dni, menda pa je bil za rešetkami vsega skupaj 11 dni. Takšni pojavi kažejo, da tudi ravnanje oblasti spodbuja sovražno dejavnost.

Gračanin je opozoril tudi na velike razlike pri ocenjevanju položaja. Tako se ocene srbske policije zelo razlikujejo od analiz pokrajinskih organov. Sleherno podcenjevanje nevarnosti pa lahko privede do katastrofe.

V drugem delu so Gračanin in člani predsedstva prešli v protiofenzivo glede mitingov, ki jih v zveznih organih in nekaterih republikah označujejo kot negiranje legalnih institucij in sistema. Resnica pa je, so menili sejalc, drugačna: Organi in institucije so negirali sami sebe že s tem, ko niso storiili potrebnih korakov za ureditev razmer in so padli na izpitu. Takšnih blokad in neučinkovitosti ne moremo imenovati sistem, je pribil Gračanin in dodal, da so zelo neodgovorni tisti, ki vlečejo vzporednice med početjem Albancev in shodi Srbov in Črnogorcev. Predsedstvu sta, skratka, ostro obsodili vse, ki obsojajo srbska zborovanja in pohode: to so pravzaprav sovražniki Srbov, saj jih motijo spontana zborovanja, ne motijo pa jih vzroki zanje, ki so znani. Mitinzi so, preprosto povedano, izraz solidarnosti z zatiranimi Srbi in Črnogorci na Kosovu. Ne bi bilo pravično, da bi žrtvam genocida odrekli pravico, da javno in glasno povedo svoje mnenje.

Gračanin je dejal, da vodstvo SR Srbije odločno vztraja pri odgovornem opravljanju svojih nalog, da bi tudi tako opravičili zaupanje tistih, ki so jih izvolili. Poudaril je, da je srbsko vodstvo popolnoma enotno, kar je v današnji situaciji bistven temelj za uspešno delo. V nekaterih okoljih pa se po Gračaninovem mnenju v zadnjem času ustvarja vzdušje nezaupanja v odnosu do sedanjega vodstva SR Srbije, ki mu pripisujejo nacionalizem, hegemonistične težnje, podobne kvalifikacije pa omenjajo tudi v zvezi s srbskim ljudstvom. To vnaša zmedo v jugoslovansko javnost v sedanji hudi politični in gospodarski situaciji. Poudaril je, da so vsi politični in gospodarski programi SR Srbije demokratično sprejeti in javno predstavljeni in da niso na škodo nobenega naroda v Jugoslaviji.

Aleksandar Bakočević je v razpravi poudaril, da je v Beogradu čutili močan pritisk delavcev, študentov, borcev in inteligence, da bi tudi v tem mestu pripravili miting enotnosti in solidarnosti. Dejal je, da so motivi tako močni, da bi to verjetno bil največji miting v povojni zgodovini Beograda in države. Po njegovih besedah bi se na takšnem mitingu zbralo prek 600 tisoč ljudi. Omenil pa je, da v Beogradu nimajo tako velikega prostora, kjer bi takšno zborovanje lahko pripravili.

Glasovi albanskih predstavnikov so na včerajšnji seji izzveneli v prazno. Pomembneje pa je, da sta sedaj najvišja srbska organa legalizirala mitinge, v prenešenem pomenu pa skorajda napovedala »vojno« vsem, ki takšne oblike srbskega boja za pravice ne sprejemajo. Ker pa je med takimi tudi zvezno partijsko vodstvo, katerega sklepe bi po načelih partijskega centralizma morali spoštovati tudi v Srbiji, lahko rečemo, da je včeraj srbsko vodstvo izreklo nezaupnico (ali se mu vsaj uprlo) tudi najvišjemu jugoslovanskemu političnemu telesu, v katerem navsezadnje (kot član predsedstva) sedi tudi predstavnik armade... (Z. Š.)

Izdelan predlog dnevnega reda Priprave na sestanek neuvrščenen na Cipru

NIKOZIJA — Na prvem zasedanju visokih vladnih funkcionarjev neuvrščenenih držav so včeraj sprejeli predlog dnevnega reda, ki ga bodo jutri dali na glasovanje zunanjim ministrom. Ministrska konferenca bo od 7. do 10. septembra.

Včeraj popoldne so se sestali politični in gospodarski pripravljalniki komiteji, ki bodo proučili politični in gospodarski del sklepnega dokumenta, ki ga je v skladu s prakso pripravila država gostiteljica. Ob sklepnem dokumentu bodo na ministrski konferenci verjetno sprejeli tudi »deklaracijo iz Nikozije«, v kateri bodo podali ocene sedanjega mednarodnega položaja oziroma pozitivnega trenda na temeljih, ki so jih neuvrščeni že zdavnaj določili in se zanje zavzemali. Opozorili

bodo tudi na potrebo prilagajanja gibanja novonastalim okoliščinam v svetu in njegovemu sodobnejšemu ustroju, ki bo ustrezal zahtevam sedanjega časa.

V sredo bo v imenu evropske skupine neuvrščenenih, udeležencev konference pozdravil sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar.

Udeležbo na konferenci, ki bo trajala do sobote, 10. septembra, je po najnovejših podatkih doslej potrdilo 92 neuvrščenenih držav, ki jih bo zastopalo 562 delegatov. Več kot 70 držav bodo zastopali voditelji diplomacij.

Gostitelji menijo, da bo na konferenci prisotnih tudi osemnajst opazovalcev in 35 povabljenecv iz držav, ki niso članice gibanja. (dd)

Ob koncu 15-letnega obsednega stanja v državi Čilska opozicija na TV Demonstracije v Santiagu

SANTIAGO — Po 15 letih obsednega stanja in popolne karantene se je včeraj čilska politična propaganda vrnila na TV ekrane in pri tem vsaj na videz ni nobenih znakov diskriminacije na račun opozicije. V skladu s pravili, ki so jih določile oblasti, se bodo vsak dan za 15 minut lahko izmenično pojavljali zagovorniki »ne« in zagovorniki »da« na bodočem referendumu, ko se bo čilsko prebivalstvo odločalo o potrditvi diktatorja Pinocheta na čelu države.

V primeru zmage »da« bo Pinochet podaljšal svojo diktaturo za naslednjih 8 let, če pa bodo zmagali »ne«, bo Pinochet ostal na čelu države do konca marca 1990, nato pa bo moral, vsaj v teoriji je tako predvideno, predati vaje svobodno izvoljenemu nasledniku. Do referendumu manjka še 25 dni in v teh dneh bodo skušali zagovorniki ene in druge strani čim bolj prepričljivi-

vo predstaviti svoje ideje. Po odločitvi oblasti je teh 15 televizijskih minut dnevno edina dovoljena oblika volilne propagande.

Toda enake možnosti na TV kažejo le navidezno premirje med čilsko opozicijo in pristaši diktatorja Pinocheta. Na ulicah Santiaga so bile namreč v nedeljo velike protivladne demonstracije, v katerih je prišlo tudi do spopadov med demonstranti in policijo, ko se je nekaj deset tisoč demonstrantov odpravilo proti predsedniški palači. V demonstracijah je po trditvah opozicije sodelovalo nad 400.000 ljudi, medtem ko uradne ocene govoriye le o približno 60 tisoč demonstrantih. Do najhujših spopadov je prišlo na glavni ulici Santiaga. Policija je demonstrante napadla s solzilcem in vodnimi topovi, med neredi pa so aretirali tudi 226 oseb, vendar pa so vse že po nekaj urah izpustili.

Včeraj se je uradno začela volilna kampanja za Reaganovo nasledstvo Ameriška predsedniška kampanja v mrtvem teku

NEW YORK — Ankete o razpoloženju javnega mnenja, ki so jih v ZDA objavili danes ob začetku uradne predsedniške kampanje (uradno se začela 5. septembra, ko v ZDA praznujejo »dan dela«), kažejo, da je predsedniška tekma »v mrtvem teku«, saj imata oba predsedniška kandidata v tem trenutku približno enake možnosti za zmago.

Anketa, ki jo je objavil časopis Chicago Tribune, kaže, da imata tako republikanski predsedniški kandidat George Bush kot njegov demokratski tekmelec Michael Dukakis v Kaliforniji, ki ima največ volilnih glasov (47), približno enako število volilcev. Bush ima izrazito vodstvo na Floridi in v nekaterih kmetijskih državah na Severozahodu, v prednosti je na primer tudi v Teksasu. Dukakis pa vodi v državi New York, ki je po številu glasov na drugem mestu (36), v Illinoisu. V celoti naj bi Bush trenutno razpolagal s približno 118 glasovi, Dukakis pa z 98.

Presenečenje pomeni vsekakor dejstvo, da anketa, ki so jo objavili v državi Massachusetts, katere guverner je Dukakis, kaže, da uživata oba kandidata zaupanje približno enakega števila volilcev. Za vsakega se je izreklo po 42 odstotkov. Po mnenju Bushevega štaba je to dokaz, da je Dukakisova kampanja soočena z resnimi problemi. To je v bistvu priznal tudi Dukakis, saj je pred dvema dnevo-

ma reorganiziral svoj predvolilni štab in za novega podpredsednika postavil svojega izkušenega bivšega sodelavca Johna Sassa.

Raziskave javnega mnenja tudi kažejo, da Dukakis bistveno zaostaja za Bushem v Teksasu. Dukakis je namreč teksaškega senatorja Loyda Bensa med drugim imenoval za podpredsedniškega kandidata tudi zato, da bi mu prinesel Teksas. Pred leti je namreč Bentsen premagal Busha v tekmi za eno od obeh mest Teksasa v senatu.

Analitiki javnega mnenja sicer ugotavljajo, da je prednost, ki jo je dobil Bush po republikanski konvenciji, skopnela, in da zaenkrat še nobeden od obeh predsedniških kandidatov nima trdne volilne podpore. V zadnjih anketah je na primer približno 20 odstotkov volilcev nekajkrat spremenilo svojega izbranca. Ankete tudi kažejo, da je Bush v malenkostni prednosti, saj je začel ustvarjati novo volilno bazo, tako imenovane »Busheve demokrate«, to je skupina pretežno mladih, izobraženih volilcev, ki nima trdne zveze niti z republikansko niti z demokratsko stranko. Omenjeni zaenkrat večinoma še neopredeljeni »neodvisni volilci« naj bi po nekaterih ocenah sestavljali približno eno tretjino vse volilne baze.

V primeru da bo Bushu uspelo med to volilno skupino ohraniti oziroma še povečati svoj vpliv, bo

nadomestil izgubo tako imenovanih »Reaganovih demokratov«, ki so se letos vrnili v demokratsko stranko in bodo, kot kažejo ankete, v veliki večini volili za Dukakisa. Omenjena skupina sestavlja približno 15 odstotkov vseh ameriških volilcev.

Sodeč po sedanjih anketah bodo rezultati letošnjih predsedniških volitev v ZDA zelo tesni. Ni izključeno, da bo izhod volilne bitke odločilo dogajanje neposredno pred volitvami. Možno je tudi, da bo eden izmed obeh kandidatov prešel v odločilno vodstvo nekaj tednov pred volitvami oziroma po napovedanih TV debatah med obema predsedniškima kandidatom. V trenutku, ko je kampanja v mrtvem teku, utegnejo imeti TV debate odločilen vpliv na ameriško javnost.

Pravilo, da ameriški volilci v primeru stabilnega gospodarskega položaja (gospodarska gibanja v ZDA so, gledano kratkoročno, zelo ugodna) volijo za tisto stranko, ki je trenutno v Beli hiši, očitno letos ne bo veljalo. Če bo predvolilna tekma ostala tako tesna do konca, kot je sedaj, potem utegne pasti odločitev o novem predsedniku v Kaliforniji, ki ima največje število glasov, pa tudi največ tako imenovanih »neodvisnih volilcev«, ki se še niso trdno opredelili za enega izmed obeh kandidatov.

UROŠ LIPUŠČEK

1. SEPTEMBER 88

CCT

Certificati di Credito del Tesoro — petletni

● CCT se lahko podpišejo pri okencih zavoda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● Kupon je polletni; prvi kupon, ki znaša 6,25% bruto, zapade 1. 3. 1989.

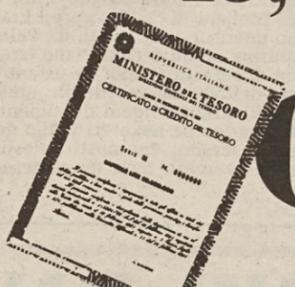
● Naslednji kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev bruto plus premija. Ta znaša 0,50 točke.

● V primeru da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

● CCT imajo široko tržišče in se po potrebi zlahkoto unovčijo.

V podpis od 1. do 7. septembra

Emisijska cena	Rok	Efektivni letni donos	
		bruto	neto
99,10%	5 let	13,15%	11,47%

CCT

Jutri programske izjave predsednika Biasuttija

TRST — Po poletnem premoru bo deželni svet Furlanije-Juljske krajine v tem tednu obnovil svojo dejavnost. Jutri se bo namreč ponovno sestala deželna skupščina. Na dnevnem redu sta samo dve točki: najprej bo predsednik deželne vlade Adriano Biasutti prebral programske izjave, na osnovi katerih je bila potrjena šeststrankarska koalicija KD, PSI, PRI, PSDI, PLI in SSK.

S predsednikovimi programskimi izjavami se praktično začneja politično-upravna dejavnost nove skupščine, ki jo je prebivalstvo izvolilo na junijskih volitvah. Deželni svet bo nato v prihodnjih dneh izvolil svoje notranje organizme, med katerimi je ustanovitev svetovalskih stalnih in posebnih komisij. Gre za važne obveznosti, saj morajo prav svetovalske komisije najprej proučiti in dati svoje mnenje o vseh zakonskih osnutkih, o katerih nato glasuje deželna skupščina.

Druga točka dnevnega reda jutrišnje deželne seje predvideva proučitev priziva o izvolitvi nekaterih deželnih svetovalcev na listi PSI v pordenonski pokrajini. Posebna komisija je že odločila, da je priziv nepredložljiv in predlagala, da bi se tudi deželni svet izrekel v tem smislu.

Deželni svet se bo ponovno sestel v ponedeljek, ko se bo začela razprava o Biasuttijevih izjavah.

V osnovnih in srednjih šolah na Obali

Italijanski razredi znova polni

KOPER — S septembrom se je v Sloveniji začelo novo šolsko leto - še eno več za množico šolajočih mladince, prvo za prenekatero malčka, ki vstopa v vrtec in prav tako prelomno za pravo armado prvošolcev. Za vse pa je septembrski novi začetek še čas dodatnih skrbi in strahu, pa tudi veselja, prav gotovo novih spoznanj in doživetij.

V osnovnih in srednjih šolah z italijanskim učnim jezikom v treh obalnih občinah pravijo, da začenja delo z veliko dobre volje in željami za uspešno delo. Takih občutij, vsaj zaenkrat, še ne kalijo skrbi zaradi prostorske stiske, kajti razredi so povsem polni. Tako se nadaljuje že nekaj zadnjih let trajajoče naraščanje števila otrok v teh šolah. Vpis je že lani zahteval nekaj gradbenih del in premikanje zidov v razredih, tako da so sploh lahko sprejeli vse, ki so se vpisali.

V osnovnih šolah z italijanskim učnim jezikom na slovenski Obali je tokrat za 8 odstotkov več učencev, kar je sicer za 5 odstotkov manj kot leto pred tem. Vzrok za to je iskati v obstoječih prostorskih zmogljivostih, kar pomeni, da večjega števila otrok sploh ne morejo sprejeti. Izstopa izolska šola Dante Alighieri, kjer je letos v prvem razredu 21 učencev, v osmem pa 11.

Srednješolska generacija je večja za kar 14 odstotkov, kar je izredno veliko v primerjavi z lanskim eno-odstotnim porastom učencev v treh šolah. Dobesedno oblegana je piranska Srednja naravoslovno matematična šola. Pravi čudež je, kako jim v podstrešne prostore hiše v starem mestnem središču uspe sprejeti 18 prvošolcev, 17 v drugem, 16 v tret-

jem in 19 učencev v četrtem zaključnem razredu.

Z učiteljskimi močmi naj bi v tem šolskem letu ne imeli težav; ponavljajo pa se znane zamude s šolskimi učbeniki, zlasti tistimi, ki jih prevajajo iz slovenskega jezika. Nekaj tekstov bodo učenci v šolah narodnosti prejeli tudi iz Italije, kar jim omogočajo veljavni mednarodni dogovori.

Kakšno naj bi sicer bilo šolsko leto 1988/89 v Sloveniji? Brez zvezdoglede je moč napovedati, da ne bo lahko! Izobraževanje in vzgoja bosta še kar naprej upeta v primežu: na eni strani racionalizacije in posledično siromašenje ter zavesti o nujnosti sodobne šole in prizadevanj zanjo na drugi strani. Kako obtežiti tehtnico, da bo jeziček ohranil ravnotežje? Ali drugače, kako zagotoviti zadosti denarja, da bomo lahko

izobrazili in vzgojili take ljudi, ki bodo zmogli korak s časom in razmerami?

Slovensko gospodarstvo ne zmore več tolikšne družbene nadgradnje, to je že dobro znano. Materialne možnosti za šolstvo so, vsemu pomenu in potrebnosti navkljub, zožene. V različnih okoljih pa tudi neenake. Ponekod še kar naprej organizirajo zimsko ali poletno šolo v naravi, izposojajo šolske učbenike, poskrbijo za varstvo, podaljšano bivanje; drugod, v siromašnejših občinah še komaj zmorejo zagotovljeni program osnovnošolcev, k čemur zavzuje zakonodaja. Enako je z nagrajevanjem učiteljev in take razlike boljlo! Bi vsaj osnovno šolstvo, če že ne celotno izobraževanje in vzgojo, poenotili? Učenec res nima nič pri tem, če živi v revnejši in ne bogatejši občini!

MIRJAM MUŽENIČ

Včeraj dan industrije na sejmu v Pordenonu

PORDENON — Na pordenonskem mednarodnem vzorčnem sejmu je bil včerajšnji dan posvečen industrijskemu sektorju. V tem okviru je bila na sporedu okrogla miza, katere so se med drugim udeležili minister za državne soudeležbe Carlo Fracanzani, predsednik Confindustrie Sergio Pininfarina, ravnatelj študijskega centra Confindustrie Innocenzo Cipolletta; goste je predstavil predsednik pordenonske industrijske zveze Luigi Cimolai, razpravo pa je vodil novinar Bruno Vespa.

V tem okviru je bil v prvi vrsti govor o nalogah in obveznostih, ki čakajo italijanski industrijski sektor do leta 1992, ko bodo padle vse ekonomske, carinske, davčne in zakonske ovire za prosto kroženje blaga in oseb v državah Evropske gospodarske skupnosti.

V razpravo je posegel tudi deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro, ki se je okrogle mize udeležil z drugimi predstavniki deželne vlade in deželne države. Saro je podrobneje govoril o nalogah, ki čakajo deželno upravo v prihodnjih letih, obenem pa je podčrtal tudi vse to, kar je dežela že naredila, da bi se do leta 1992 prilagodila splošnim razmeram. Podčrtal je tudi, kako se je deželna uprava v marsičem že obnovila, da bi bila kos spreminjajoči družbi in njenim vedno novim potrebam.

Lesonitova proizvodnja ni škodljiva za ljudi in okolje

ILIRSKA BISTRICA — Tisti Ilirskobistričani in Sežanci, ki so zaskrbljeni zaradi vse hujšega onesnaževanja Notranjske in Krasa, z nezaupanjem spremljajo skope informacije in alarmantne govornice o uvajanju nove kemične proizvodnje v starem Lesonitovem obratu za proizvodnjo iverk po mokrem postopku.

Ker so o morebitnih škodljivih vplivih novega programa na okolje javno spraševali tudi na nekaterih forumih v Sežani, smo o vsebini te proizvodnje, njenih možnih odplakah in emisijah v ozračje vprašali glavnega direktorja Lesonita FRANCA LIPOLDA.

»Pri nas že nekaj časa poskusno mešamo predvsem fugirne mase. Na mesec 6 delavcev sedaj naredi približno 20 ton zmesi. Sestavine te postopek so povsem čiste, tako da postopek ni nikakršnih odplak ali izpuščanje plinov oziroma trdih delov v ozračje. Neškodljivost sestavin in naših novih izdelkov potrjuje njihova uporabnost, saj so jih že uporabljali v klavnicah, mlekarah in drugod,

kjer so v neposrednem stiku z živili in ljudmi. To ne bi bilo možno, če masa ne bi prestala strogih preizkusov in dobila vseh atestov.

V Lesonitu se zavedamo, kakšno ekološko škodo je v preteklosti utrpelo naše območje. Podobnih malomarnosti in napak ne želimo in ne smemo več ponavljati. Zato bomo pri uvajanju novih programov, ki se jih lotevamo zaradi izboljšanja našega finančnega položaja in zaposlovanja delavcev, vedno iskali in sprejeli takšne možnosti, ki ne bodo imele škodljivih posledic na ljudi in okolje.

Ker zaradi slabih izkušenj iz preteklosti direktorjev odgovor verjetno ne bo razblinil vseh bojazni in dvomov, bi bilo morda prav, če bi Lesonit čimprej pripravil dan odprtih vrat. Nanj naj bi povabili tudi neodvisne strokovnjake in predstavnike pristojnih služb, ki bi odgovarjali na vprašanja in pojasnjevali podrobnosti v zvezi z dosedanjim in novo proizvodnjo.

JANEZ ODAR

Praznik občine Buzet

BUZET — S slavnostno sejo občinske skupščine, odkritjem velikega spomenika revolucije v parku ob vznožju griča, na katerem stoji staro strnjeno mestno jedro in odprtjem prve faze obrtne cone Mažnjica v bližnjem Štrpedu, so v soboto v tej občini v hrvaški Istri (od lani je pobratena s koprsko) proslavili občinski praznik. Na slavnosti ob odkritju spomenika je govoril predsednik republiškega odbora ZZB Hrvatske Gojko Tintor, velika množica Buzetčanov pa se je zbrala tudi popoldne v Štrpedu, kjer so postavili prvi dve hali s štirinajstimi delavnicami v obrtni coni, katere investitor je izolska splošna obrtna zadruga Galeb. Za obrtno cono Mažnjica je buzetska občina namenila kar 18 hektarov in je prva na Hrvaškem, ki jo gradijo po Galebovem konceptu. Gradnja prvih delavnic je bila izjemno hitra, saj so zrasle natanko leto po postavitvi temeljnega kamna, pri čemer je treba poudariti, da so morali na pomočje Mažnjica potegniti vso komunalno napeljavno (vodo, elektriko, telefon, ceste). Da so se v buzetski občini prvi lotili reševanja prostorskega vprašanja drobnega gospodarstva po Galebovem konceptu, niti ne preseneča, saj je kar precej obrtnikov iz Buzeta včlanjenih v izolsko zadrugo.

IZTOK UMER

V Brkinih že zgradili 30 večjih hlevov

V Sežani podpirajo gradnjo srednjih hlevov za govedo

SEŽANA — »Kljub splošnim težavam, ki se poudarjeno odražajo tudi v kmetijstvu, smo na področju KZ Vinakras uspeli ohraniti zmerno povečanje kooperacijske proizvodnje. To smo dosegli z odpiranjem novih usmerjenih družinskih kmetij, saj sta se po drugi strani nekoliko zmanjšala pridelki in prireja na malih mešanih gospodarstvih«, ugotavlja Andrej Grželj iz sežanske KZ.

Sežanci so namreč zadnja leta poleg vinogradništva poskušali poživiti tudi druge kmetijske panoge. Tako so v tem desetletju samo na Brkinih zgradili 30 večjih hlevov, v katerih je do 30 krav mlekaric, do sto pitancev ali okrog 15 mlekaric in do 50 pitancev v mešanih hlevih. Zadruga z veseljem podpre vsakogar, ki se odloči za intenzivno živinorejo. Ne zanemarjajo pa tudi sadjarstva. Na območju Barke, Vrem in Beke so obnovili nekaj deset hektarov sadovnjakov, pripravljajo pa se še na obnovo nekaj novih intenzivnih nasadov. Glede na ugodne klimatske pogoje in več kot stoletni sloves brkinskega sadja, bi ta panoga lahko dala precej več kot daje sedaj. Seveda pa za to potrebujejo tudi novo hladilnico.

Medtem ko je ta načrt še vprašljiv, pa bodo tudi letos na Krasu in Brkinih končali nekaj zahtevnih kmetijskih naložb. Tako že opravljajo hidromelioracijo na delu od 156 hektarov zemljišč. Za komasacije je bilo letos predvidenih 40 hektarov, agromeliorirati pa nameravajo 244 hektarov travnikov. Gradijo tri hleve s 30 stojišči za molznice in 120 stojišči za pitance, izboljšati pa nameravajo tudi 120 starih hlevov, zgraditi 15 zbiralnic za mleko, nekaj silosov in drugih kmečkih objektov ter na novo posaditi ali obnoviti 20 hektarjev vinogradov.

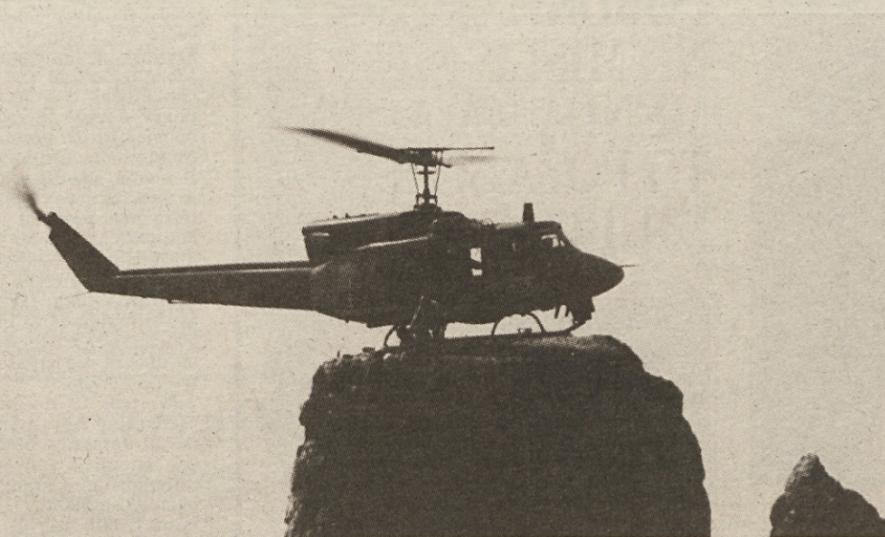
Tako bodo kljub suši, ki bo zavrla marsikaterega od teh načrtov, vsaj z že končanimi deli opazno povečali zmogljivosti sežanskega kmetijstva, ki že sedaj lahko letno pošlje na trg 4,3 milijona litrov mleka, 300 tisoč kg klavne in 100 tisoč kg plemenske živine, skoraj 2800 ton najkvalitetnejšega grozdja, 250 ton pšenice in druge pridelke.

J. O.

Berite

»Novi Matajur«

Sončne in senčne plati reševanja v gorah

Pri reševanju v gorah se vse pogosteje poslužujejo helikopterja

lahko pokažejo, kako je reševanje v gorah različno urejeno v posameznih evropskih državah. Spričo take ureditve se postavlja problem, kako urejevati odnose med posameznimi državami, ko se, na primer, planinec ali alpinist ponesreči v

tujih gorah. Srečanje v Pinzolu ni prineslo, in tudi bi ne moglo, nobenega konkretnega zaključka za reševanje teh vprašanj; gre namreč za mednarodne odnose, ki jih morajo najprej rešiti politični dejavniki, saj gorski reševalci in njihove

ve organizacije so mnogokrat brez moči in se pač morajo udati neljubi usodi.

Velik problem je tudi plačevanje stroškov pri reševanju v gorah. V nekaterih državah je popolnoma brezplačno, drugod je treba kriti določene stroške, v nekaterih primerih pa morajo celotno breme nositi ponesrečenci sami. Pri tem se postavlja zelo delikatno vprašanje tolmačenja predpisov in zakonov, vsaj v Italiji, ko je vsak primer različen od drugega in ko je pač - po italijansko - različni predpise različno tolmačiti. Tudi s tega vidika ni srečanje v Pinzolu nudilo konkretnih odgovorov, tako da bo treba tudi v naprej reševati vsak primer posebej.

Sicer pa je potrjeno, da odnosi med državami alpskega loka niso prav najboljši na tem področju. V mednarodni organizaciji gorskih reševalnih služb - IKAR -, ki ji načeljuje Švicar Martin Schori je precej slabe krvi predvsem z odnosih z Italijo in delno tudi s Francijo. Italijani si z bojevitim predsednikom Giancarlo Rivo že vrsto let prizadevajo, da bi korenito spremenili ta organizem, ki je po njihovem že okostenel in stereotipen; v njem so v glavnem vedno iste osebe, ki kujejo usodo organizacije že desetletja; Italija nima v tem organizmu nobenega predstavnika, pa čeprav je njena severna meja gorata in da je na tem področju nešteto reševalnih ekip, ki so samo v teku lanskega leta izvedli 1.406 posegov; v dolino so prinesli 244 trupel, pospremili 277 težko ranjenih in 515 lažje ranjenih oseb; našli so 43 pogrešanih, 721 pa je bilo nepoškodovanih, ki so jih rešili iz zagat.

Že ti podatki kažejo, kakšno važno vlogo imajo gorke reševalne službe. Tudi predstavniki drugih držav so iznesli zanimive in pomenljive podatke (o katerih bomo še spregovorili), ki naglašajo mednarodni organizaciji IKAR, da začne čimprej koreniteje ukrepati za večjo varnost vseh tistih, ki zahajajo v planine in gore. In v tem je bil tudi namen mednarodnega srečanja v Pinzolu.

ALEKSANDER SIRK

PINZOLO — Mednarodno srečanje v dolini Rendena med dolomitskima skupinama Adamello in Brenta, ki je bilo konec tedna v Pinzolu, nedaleč od bolj poznane Madonna di Campiglio, in ki ji bilo namenjeno vprašanju gorske reševalne službe, oziroma sodelovanju med tovrstnimi ustanovami raznih evropskih držav, je razgrnilo vrsto vprašanj, sicer v skopih obrisih že poznanih, ki pa terjajo čimprejšnje odgovore. Ugotovljeno je bilo predvsem, kako je ureditev te službe v alpskih državah - poleg predstavnikov Slovenije, Avstrije, Švice, Francije, Italije je bil prisoten tudi predstavnik Španije - v marsičem različna, kar seveda otežkoča odnose med državami, ko se je treba lotiti problema reševanja v gorah. Med nekaterimi so ti odnosi dobro urejeni, med drugimi slabše; odvisno je pač od tega, kdo je v posamezni državi pristojen za to odgovorno delo; birokratskih težav ne manjka, posebno ko gre za reševanje v gorah obmejnega loka. Te težave so se še zaostriale z vedno večjim obiskom gora in razvojem turističnih goratih predelov; vse več je takih, ki se nepremišljeno in nepripravljeno podajo na zahtevne gorske ture, katerim v številnih primerih niso kos. V zadnjih letih je gorskim reševalcem priskočil na pomoč tudi helikopter, kar je sicer velika pridobitev, njegova uporaba pa je prinesla še dodatne birokratske težave.

V Avstriji je gorska reševalna služba zasnovana na prostovoljnem delu, ki ga koordinira avstrijska planinska zveza; v Sloveniji je ta služba organizirana v okviru Planinske zveze Slovenije in sloni na prostovoljnem delu. V Franciji imajo za reševalno službo glavno odgovornost župani vasi in mest, v katerih pristojnosti so področja, kjer pride do nesreč. V Zvezni republiki Nemčiji (katerega predstavnika sicer ni bilo v Pinzolu) je za reševanje v gorah pristojen Rdeči križ. V Španiji je reševanje v gorah neposredno odvisno od vlade, oziroma od ministrstva za civilno zaščito, v Italiji pa je za to službo pristojen državni alpski klub CAI preko vsedržavne organizacije za reševanje v gorah (CNSA). Že ti skopi podatki

Izvoljena so bila na nedeljskih volitvah

Končno zastopstva krajevnih kmetov

Kmetje v tržaški pokrajini imajo končno svoje uradne poklicne sezname, ki so jih izvolili na nedeljskih volitvah. Izvoljeni so bili vsi kmetje, ki so kandidirali za tržaško pokrajinsko komisijo ter v posamezna občinska, oziroma medobčinska telesa. Kmečka zveza, Zveza neposrednih obdelovalcev in Zveza veleposestnikov so, kot znano, predložile enotne liste in to na podlagi skupnega dogovora in tudi skupnih načrtov ter smernic. Enotnost med kmeti je še posebno pomembna, ker bodo lahko le-ti s skupnimi močmi složno kljubovali stalnemu propadanju kmetijskih dejavnosti v naših krajih.

V pokrajinsko komisijo so bili izvoljeni Luigi Bortolin, Marčelo Čok, Alojz Debelis, Alfonz Guštin, Alessandro Iordano, Dušan Milič, Ermenegildo Olenich, Robert Ota, Bruno Pernarcich, Giuseppe Scheriani, Radovan Semec ter Ines Tence por. Kostnapfel. Ta komisija bo imela svoj sedež na tržaški Trgovinski zbornici. Največ preferenc je na teh volitvah prejel predsednik Kmečke zveze Guštin. V tržaško občinsko komisijo so bili izvoljeni Lina Baldini por. Tenze, Anton Bole, Just Kariš, Edi Glavina in Rodolfo Lucas. V zgornjo komisijo so bili izvoljeni Josip Milič, Srečko Orel, Srečko Stofia, Miroslav Žigon in Gianfranco Žužek. Kmete repentabske občine bodo zastopali Zdravko Bizjak, Ivan Guštin, Emil Pu-

rič, Anamarija Škabar por. Gomižel in Karlo Škabar, devinsko-nabrežinske pa Ivan Antonič, Ana Kante por. Frandoli, Edi Cante, Miloš Carli in Mario Pernarcich. V medobčinsko komisijo za dolinsko in miljsko občino pa so bili izvoljeni Giorgio Millo, Vitjan Sancin, Robert Smotlak, Remigio Tull in Mario Zecchin.

Posamezne občinske komisije bodo imele sedež na županstvih. Na prvem sestanku bodo izvoljeni člani izvolili predsednike. Nedeljskih volitev se je po neuradnih podatkih udeležila približno polovica volilnih upravičencev, kar je sicer nekoliko pod pričakovani.

Krajevna trgovinska zbornica je lahko prižgala dokončno zeleno luč za volitve, potem ko je deželna uprava formalno pristala na enakopravnost slovensčine pri poslovanju poklicnih seznamov tržaških kmetov. Naša pokrajina je bila edina pokrajina v državi, ki je bila brez poklicnih seznamov kmetov, čeprav jih državni zakoni izrecno predvidevajo. Razni odborniki za kmetijstvo, ki so se v teh letih vrstili na Deželi, so bili namreč mnenja, da je kmetijstvo na Tržaškem premalo razvito in da torej poklicni seznam sploh niso potrebni. Resnici na ljubo jim je bila trn v peti predvsem slovensčina in dejstvo, da je velika večina kmetov slovenske narodnosti.

V nedeljo se je zaključila 23. Draga

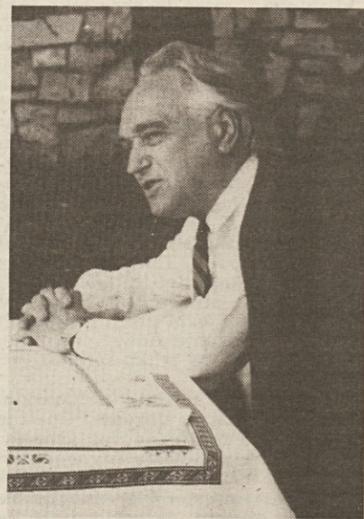
Pisatelj Rebula zavzeto naglasil potrebo po duhovni mobilizaciji

S predavanjem Alojza Rebulu se je v parku Finžgarjevega doma na Opčinah zaključili triindvajseti študijski dnevi Draga 88. Slovenski tržaški pisatelj je z odločno in zavzeto besedo spregovoril o slovenski usodi in sedanjem trenutku. Osnovna Rebulova misel je bila, da je velik del naše bodočnosti odvisen od nas samih in naše zavesti. Prav zato pa so pisateljeve besede izzvenele kot dramilo in poziv k večji duhovni napetosti in akcijski pripravljenosti.

Rebula pa je v svojem predavanju izrazil tudi veliko pesimizma. Med diskusijo je izrecno povedal, da je zgodovinsko popoln pesimist, eshatološko pa optimist. Kakšen pa je po predavateljevem mnenju slovenski položaj? Rebula je napadel vrsto slovenskih slabosti, od manjvrednostnega kompleksa dalje. Malikovanje vsega kar je tuje, moralna labilnost, nepokončnost itd. so znamenja zrahljanega značaja in občutka brezizhodnosti. Rebula je bil kritičen do sedanjega jugoslovanskega režima, bil pa je kritičen tudi do katoliških vrst in naglasil, da so današnji časi časi jasnih opredelitev, ki seveda ne pomenijo umika v nekakšno ilegalo, ampak narekujejo katoličanom, da odkrito izražajo svoja stališča in da se opredeljujejo brez oklevanj.

Rebula je nastopil kot slovenski intelektualcec, ki se zaveda svoje vloge in odgovornosti. Tovrstna drža je pripomogla, da se je med predavanjem ustvarilo posebno vzdušje, ki je bilo zgornjo mimo besed. Tudi zato je poslušati Rebulu dogodek.

Med diskusijo smo slišali najrazličnejše probleme in predloge. Vsekakor

Nedeljska predavateljca v parku Finžgarjevega doma: Alojz Rebula (levo) in Joško Pirc (Foto Magajna)

moramo omeniti predlog, ki je bil izrečen že na letošnjem plenumu kulturnih delavcev v Sloveniji. Gre za to, da bi priredili svetovni kongres Slovencev, na katerem bi se srečali Slovenci iz domovine, zamejstva in zdomstva in to neglede na različna politična in drugačna stališča. Ob zaključku Drage 88 so izglasovali tudi daljšo resolucijo, s katero so kritično ocenili stališča slovenske vlade o procesu proti Janši in tovarišem.

V jutranjih urah je duhovnik Joško Pirc govoril o življenju in delu primorskega škofa Antona Mahničja. Pre-

davatelj namen je bil, da revalorizira Mahničja in njegovo vlogo v slovenskem kulturnem, političnem in seveda verskem življenju. Naloga je bila vse prej kot lahka. Predavatelj je dokaj pošteno orisal Mahničev lik. Bil je to ideološko neizprosen mož, ki je strastno zagovarjal »bojevitost« krščanstva. Cerkev in vero je postavljala nad vse, saj je po njegovem prepričanju v krščanstvu edina resnica in tej resnici so podrejeni narod, družbeno življenje, morala, umetnost itd. Njegova filozofija je bila v bistvu teologija, ki je odklanjala sleherni dialog. S to idejno osnovo je Mahnič neumiljeno udrihal po liberalcih, poznejših socialistih, po vrsti umetnikov in po mislecih.

Kje pa je predavatelj videl skofovo sončno stran? Pirc je vsekakor odklonil Mahničja kot model. Poudaril pa je njegovo zgodovinsko vlogo. Prav s svojim neizprosnim nastopom je primorski škof razburkal mlačne vode in izvedel tisto ločitev duhov, ki je postala gonilna sila v življenju naroda.

Med diskusijo pa smo slišali tudi nasprotno sodbo: škof Mahnič je s svojim nastopanjem osnoval slovenski katoliški integralizem, ki je bil poguben za slovenske katoličane in sam narod. Svoj tragični višek je dosegel med drugo svetovno vojno, ko je bil podloga domobranstva in odpadništva: Slovence je pogljal v bratomorno vojno, ki se je zaključila z velikim porazom katolikov, porazom, ki je zapustil še danes žgoče in odprte rane.

Tudi letošnja Draga je torej odprla vrsto vprašanj in se potrdila kot eden izmed najpomembnejših in odmevnejših kulturnih dogodkov v zamejstvu. Škoda le, da se dogodki v Sloveniji vrstijo s takšno naglico, da »prehitava« organizatorje, skratka, čutili smo potrebo po predavanju, ki bi se nanašalo na kako današnjo žgočo temo, čeprav je po drugi strani res, da je sedanji slovenski trenutek prišel do izraza med diskusijo.

A. M.

Predavanje prof. Rotarja odprlo včeraj 24. seminar za slovenske šolnike

Kako predstaviti otroku naravo in njene pojave

Predavanje profesorja Vlada Rotarja s Pedagoške akademije v Ljubljani na temo »Nove interpretacije naturalističnih vsebin v predšolski starosti« je včeraj odprlo 24. seminar za slovenske šolnike v tržaški pokrajini. Profesor Rotar je predaval na učiteljski Anton Martin Slomšek, predavanje pa je bilo namenjeno vzgojiteljem otroških vrtcev, ki so se porazdelili v dve skupini. Včeraj so predavanju prisluhnili vzgojitelji didaktičnih ravnateljstev pri Svetem Jakobu, z Opčin in iz Nabrežine, druga skupina, v kateri bodo delali vzgojitelji z didaktičnih ravnateljstev pri Svetem Ivanu in iz Doline, pa bo predavanje sledila danes.

Predavanje je uvedla ravnateljica Lučka Križman, ki je predstavila govornika in pedagoškega svetnika s koprškega zavoda za vzgojo in izobraževanje Sonjo Tasevski, ki bo koordinirala delo vzgojiteljev. Križmanova pa je obenem predstavila tudi novega pedagoškega svetovalca za slovenske šole v Italiji profesorja Dujca, ki bo nadomeščal odhajajočega profesorja Faturja.

Včerajšnje izvajanje profesorja Rotarja je dobesedno navdušilo vzgojitelje, ki so se polnoštevilno udeležili seminarja. Profesor Rotar je namreč imel takorekoč interdisciplinarno poročilo, ki je bilo

osredotočeno na prirodoslovne tematike, a je segalo tudi na druga področja, kot sta jezikoslovje in psihologija. Osrednje vprašanje, o katerem je spregovoril predavatelj, je bilo, kako predstaviti otroku naravo in kako otroka približati naravnim pojavom. Ob tem pa so se seveda odpirala vprašanja o otrokovem splošnem zaznavanju okolja in o vplivu, ki ga na njegovo zaznavanje okolja ima že pridobljeno znanje (na primer iz pravljic, pripovedi itd.). Prof. Rotar pa je spregovoril tudi o podobi, ki jo otrok lahko dobi o naravi iz pogovornega jezika (če pravimo, da je lisica »zvit«), ji pripisujemo človeške lastnosti, ki jih žival ne more imeti).

Prof. Rotar je torej opisal metode, s katerimi najbolje predstavimo otroku naravo. Po sprehodih in opazovanju se je treba z otroki pogovarjati o značilnostih narave, predvsem pa jih je treba opozoriti na njeno kompleksnost, ki je za otroke samo po sebi umeven pojav. Zato je predavatelj spregovoril o štirih kategorijah ali skupinah narave (ki je vse to, kar vidimo okrog nas, in ki jo delimo v živo in neživo). Najprej je podal skupne značilnosti žive in nežive narave, ki sta si komplementarni in ne moreta obstajati ena brez druge: snovno, energijsko in razvojno enotnost. Nato je orisal enotnost živega (odvisnost

od neživega, življenjski znaki, genetske informacije itd.), razlike v živem svetu (razlike med rastlinami in živalmi ter razlike v vsaki skupini) in nazadnje posebnosti človeka, ki je dvoobrazni individuuum, saj ima duhovno in materialno kulturo (kultura je med drugim posebnost človeka, kjer pridobitve prednikov olajšajo in olepšajo življenje).

Kot rečeno, bo profesor Rotar predaval še danes (s pričetkom ob 8. uri) za drugo skupino vzgojiteljev. Prva skupina bo danes imela didaktične vaje v Povirju, druga pa jih bo imela jutri v Gračišču. Prvo delovno srečanje za osnovnošolske učitelje bo v četrtek ob 8. uri. Dve skupini bosta delali v Prosvetnem domu in v Finžgarjevem domu na Opčinah. Zanje so na sporedu predavanja profesorice Mire Čenčič s Pedagoške akademije v Ljubljani »Osnove didaktičnega načrtovanja«, profesorice Urške Morgan iz Ljubljane »Družbenokulturni dejavniki, jezikovni razvoj in šolski uspeh«, profesorice Berte Golob s kranjskega Zavoda za vzgojo in izobraževanje »Kako približati knjigo otroku« in profesorice Edite Frančeskin iz Kopra »Prilagoditev literarnega teksta za šolsko uporabo«. Uradno odprtje 24. seminarja za slovenske šolnike bo v ponedeljek, 12. septembra, s predavanjem prof. Dimitrija Rupla.

JUTRI BO NAJINA OBLETNICA POROKE. NE MISLIŠ MENDA NA TO POZABITI, LJUBI.

Narodna ul. 28
Opčine - TRST
Tel. 211465

draguljarna malalan

CGIL zahteva sestanek vseh zainteresiranih

Zaskrbljenost nad usodo delavcev bivše Aquile

Delavci Aquile, vpisani v FILCEA-CGIL, in njihovi sindikalni delegati so se konec prejšnjega tedna sestali s pokrajinskim tajništvom CGIL, da bi proučili položaj po poletnih počitnicah. Predvsem so na seji poudarili popolno nezadovoljstvo zaradi poteka pogajanj in še posebno zaradi zamud Monteshella pri predstavitvi načrtov za obalno skladišče. To nezadovoljstvo in zaskrbljenost - piše v sindikalnem tiskovnem poročilu - delijo tudi tržaške politične sile, kot je izšlo iz nedavnih pogovorov članov tajništva CGIL, CISL in UIL z vsemi političnimi silami ustavnega loka. Po mnenju CGIL je zato potrebna nova mobilizacija, skupno s CISL in z UIL, da bi spet postavili na dnevni red vprašanje bivše žveljske rafinerije.

Pri tem CGIL predlaga nekakšno prednostno lestvico, po kateri obravnavati vprašanje bivše naftne čistilnice. Najprej je treba sklicati sestanek zainteresiranih strani - Dezele, Miljske občine, sindikatov - za predstavitev industrijskih načrtov Monteshella. Poleg tega naj bo dodelitev velikih finančnih sredstev iz javnih blagajn pogojena s spoštovanjem dogovorov, ki so jih podpisali predstavniki krajevnih uprav in sindikatov, še posebno glede na dejstvo, da Monteshell doslej ni spoštovala sporazumov, ki so bili svoj čas podpisani v Rimu.

CGIL nadalje potrjuje popolno nasprotovanje hipotezi, da bi območje bivše čistilnice uporabili v zgolj komercialne namene. Monteshell naj končno pojasni tudi, kako misli uporabiti osebje, ki je sedaj puščeno na milost in nemilost podjetjem, brez vsakršnega sindikalnega dogovarjanja in brez pristanka tovarniškega sveta. O vprašanju mobilnosti odvečnih delavcev naj bi Prefektura sklicala sestanek sindikalnih organizacij z Združenjem industrijev. In končno naj se objavi projekt industrijskega Pezzolija, tudi kar zadeva časovne roke in vprašanja zaposlitve.

Delavci Aquile, vpisani v CGIL, in pokrajinsko tajništvo tega sindikata zahtevajo, naj se takoj aktivirajo vse zainteresirane strani, da bi bili vsi omenjeni problemi predebatirani in po možnosti rešeni. To je toliko bolj nujno, ko pa se začneja že tretje leto dopolnilne blagajne in ko je - mimo visokodonečnih obljub - še vedno povsem nejasna usoda okrog tristo delavcev. Sindikati predvsem poudarjajo načelo pravice do dela v trenutku, ko se iz javnih blagajn daje na razpolago več kot 120 milijard mestu, v katerem je zabeležiti zaskrbljujoče naraščanje brezposelnosti in kjer je kriza zajela cele industrijske sektorje, v prvi vrsti državne udeležbe.

Danes zapade rok za prijavo zaloga vina

Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da zapade danes rok za prijavo morebitnih zalozkov vina, ki so jih imeli na zalogi ob polnoči dne 31. avgusta t. l. Količina vina v zalogi tega dne mora biti razvidna tudi na registru na hrbtni strani letne prijave vina oziroma na registru za komercializacijo. V prijavi morajo biti navedene količine namiznega vina in vina s kontroliranim poreklom, razlikovane med belo in črno sorto. Prijave morajo biti vložene na Občino, v kateri se nahaja klet.

V četrtek, 8. t. m., bo v Pordeonu v okviru tamkajšnjega sejma posvet o rabi selekcioniranih kvasov v raznih tehnikah vinifikacije. Posvet, ki se bo začel ob 16.30, prireja Deželni zavod za pospeševanje vinogradništva v Furlaniji - Julijski krajini. Kmečka zveza vabi svoje člane k udeležbi na posvetu.

kino

ARISTON - 21.00 Storia di Asja Kljacija che amò senza sposarsi, r. Andrej Michalkov Konchalovskij.
EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 Nico, pust., i. Steven Seagal.
EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 L'alieno, srh.
NAZIONALE I - 16.00, 22.00 L'ultimo imperatore, r. Bernardo Bertolucci.
NAZIONALE II - 16.15, 22.00 Il villaggio delle streghe, srh., i. Vincent Price, □.
NAZIONALE III - 16.10, 22.00 Intime fantasie del sesso, porn., □.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Natura contro, dokum.
FENICE - 16.00, 22.15 Sulle tracce dell'assassino, krim., i. Sidney Poitier, Tom Berenger.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 La casa III, srh., □.
MIGNON - 17.00, 22.15 Dance Party LJUDSKI VRT - 21.00 Wall street, dram., ZDA, 1988, r. O. Stone, i. M. Douglas, Ch. Sheen.
EDEN - 16.00, 22.10 La soffitta, porn., □□.
VITTORIO VENETO - Danes zaprto
CAPITOL - 16.30, 22.00 Milagro, ZDA 1988, r. Robert Redford, i. Sonia Braga, Christopher Walken.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 L'insostenibile leggerezza dell'essere, dram., ZDA 1988, r. Philip Kaufman, i. Daniel Day Lewis, Lena Olin, □.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 Mogli golose, porn., □□.
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

Sindikat slovenske šole - tajništvo Trst, Ul. Carducci 8, obvešča, da posluje ob sredah od 10. do 12. ure in ob torkih in četrkih od 16. do 17. ure.
Zgodišča občinska uprava obvešča, da bo zaradi strokovnega seminarja za vzgojiteljice začetek šolskega leta 1988/89 v občinskih vrtcih v ponedeljek, 12. septembra 1988, in ne 5. septembra, kot je bilo predhodno domnjenjeno.
Šola Glasbene matice - Trst obvešča, da je vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1988/89 do vključno 9. septembra od 8.30 do 12.00 na šoli - Ul. R. Manna 29 - tel. 418605. Obenem naproša gojence, ki še niso potrdili vpisa, da to storijo čimprej.
MPZ Glasbene matice obvešča svoje pevce, da bodo potekale pripravljane vaje od ponedeljka, 12. septembra, do vključno sobote, 17. septembra, v Domu Zveze prijateljev mladine v Poreču. Vabljeni tudi novi pevci. Informacije dobite v tajništvu Glasbene matice - Ul. R. Manna 29 - tel. 418605 od 8.30 do 12.00.

ENEL

sporoča, da bo zaradi vzdrževalnih del prekinjena dobava električnega toka danes, 6. septembra 1988, od 14.30 do 17.30 v sledečih krajih:

- ZGONIK
- REPEN
- REPNIČ
- COL
- ZAGRADEC
- PRČEDOL
- REPENTABOR
- FERNETIČI

Iz varnostnih razlogov je treba upoštevati vsa pravila na električnih napravah, kot ob obremenitvi z električnim tokom.

ENEL si pridržuje pravico, da brez predhodnega obvestila ponovno vključi električni tok pred navedeno uro.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

priraja v šolskem letu 1988/89 v Trstu sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 1. letnik (1200 ur)
2. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 2. letnik (1200 ur)
3. za strojepis in videotipkanje s kvalifikacijo (400 ur)
4. srbohrvaščine (120 ur)
5. za vodenje zadrug (60 ur)
6. za personal computing (160 ur)
7. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur)
8. za gostince (120 ur)
9. za pomoč ostarelim na domu s kvalifikacijo (350 ur)
10. za splošno živinorejo (za Gročano in Bazovico - 30 ur)
11. čebelarstva (60 ur)
12. biodinamike (30 ur)
13. za tehniko v kletarstvu, vstekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 1
14. za tehniko v kletarstvu, vstekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 2
15. za tehniko v kletarstvu, vstekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 3

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. septembra na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B tel. 362941.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava CLOVEK IN LES. Razstava bo odprta do 23. oktobra, pripravil jo je Odešek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo Tržaške pokrajine. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure, ob sobotah in nedeljah od 16. do 21. ure.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sesljanu je odprta razstava likovnih del, ki so jih pripravili tečajniki, ki so obiskovali letošnji slikarski tečaj v naravi pod vodstvom umetnika in pedagoga Nina Perizija.

V Beneški hiši v Miljah - Calle Oberdan - je na ogled razstava likovnikov Ermanna Barovera in Carla Fontane.

V Občinski galeriji - Trg Unità 4 - bo do 13. t. m. odprta razstava likovnika Lucia Covre. Urnik: vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bodo v soboto, 10. t. m., ob 18. uri odprli razstavo graverjev pod naslovom "Tri + Tri".

razna obvestila

Mladinska sekcija SSK sporoča, da se akcija zbiranja podpisov v podporo delovanja ODBORA ZA VARSTVO ČLOVEKOVIH PRAVIC IZ SLOVENIJE nadaljuje. Podpisati je mogoče ob sredah in četrkih od 18. do 20. ure v Ul. Machiavelli 22, vsak dan pa v Tržaški knjigarni v Trstu in v Katoliški knjigarni v Gorici. Podpise zbiramo tudi na Našem prazniku v Zabržcu ter na Študijskih dnevih Draga '88.

MPZ F. Venturini obvešča, da bo 1. vaja v novi sezoni danes, 6. septembra, ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Mirolj Domju.

MPZ I. Gruđen - Nabrežina vabi biveše in nove pevce na 1. sestanek, ki bo danes, 6. septembra, ob 20. uri v društvenih prostorih.

TPPZ "P. Tomažič" obvešča, da bo prva pevska vaja v novi sezoni v petek, 9. septembra, ob 20.30.

ŽPJ I. Grbec - Škedenj obvešča pevce, da bo prva pevska vaja v petek, 9. septembra, ob 20.30. Nove pevke se lahko pridružijo vsak ponedeljek in petek od 20.30 do 22. ure v prostorih KD I. Grbec, Ul. di Servola 124.

Pripravljani odbor Kmetijskih dnevov vabi vinogradnike iz Tržaške pokrajine, ki bi radi sodelovali na razstavi grozdja v sklopu Kmetijskih dnevov v Boljuncu od 9. do 12. t. m. naj prinesejo po 1 špron vsake vrste grozdja v soboto, 10. t. m., od 8. do 10. ure v tajništvo Kmetijskih dnevov na županstvu v Dolini ali v tehnične urade okoliških občin. Špron naj ima 1 ali 2 grozda na rozgi veji z 2 ali 3 listi.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 6. septembra 1988
SARA

Sonce vzide ob 6.32 in zatone ob 19.34 - Dolžina dneva 13.02 - Luna vzide ob 1.13 in zatone ob 16.45.

Jutri, SREDA, 7. septembra 1988
REGINA

PLIMOVANJE DANES: ob 2.05 najnižje -39 cm, ob 9.24 najvišje 27 cm, ob 14.53 najnižje -1 cm, ob 19.48 najvišje 21 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,5 stopinje, zračni tlak 1020,9 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 77-odstotna, nebo skoraj jasno, morje mirno, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Consuelo Basile, Davide Secoli, Manuel Cepar, Jacopo Nonis.

UMRLI SO: 73-letna Anna Maria Atelli, 77-letna Rosa Ziberna, 76-letni Luciano Agnoletto, 68-letna Bruna Salich, 61-letni Giuseppe Cattarini, 59-letni Gastone Balbi, 78-letna Antonia Schiulaz, 88-letna Giuseppina Stumf, 83-letni Libero Cavallini, 73-letna Vittoria Castellani, 73-letni Vittorio Rakar, 85-letni Libero Ruzzier, 85-letna Francesca Lazar, 67-letna Giuliana Ferron, 76-letna Luigia Ladavaz, 83-letni Carlo Zanelli, 60-letni Giuseppe Bortolin, 64-letni Emenegildo Maurel.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 5. do sobote, 10. septembra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6 (Naselje Sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila (Naselje Sv. Sergija), Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE). BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Srenja Boljunec vabi na PREDAVANJE O LETOŠNJI TRGATVI danes, 6. septembra, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren. Predaval bo inž. Marjo Gregorič.

Vaški praznik v Lonjerju. V soboto, 10., in nedeljo, 11. t. m., bo v Lonjerju VAŠKI PRAZNIK, ki ga organizirata KD Lonjer-Katinara in ŠD Adria. V soboto zvečer bo igral ansambel Mara in njena skupina, v nedeljo pa bo v popoldanskih urah kulturni program, na katerem bo nastopil tudi harmonikar Zoran Lupinc; zvečer pa bo igral ansambel Zvezde z Opčin. Vabljeni!

koncerti

ŠTIVANSKA CERKEV

V petek, 9. t. m., ob 20.30 bo na sporedu prvi izmed treh koncertov klasične glasbe v okviru poletnih prireditev v občini Devin-Nabrežina. Predstavil se bo duo Agostinello-Bini s skladbami Mozarta, Schuberta, Ravela, Satiea in Poulencia.

REPENTABRSKA CERKEV

V nedeljo, 11. t. m., ob 18.00 bo v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe, ki jih organizira Gallus Consort v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in tržaško pokrajino, na sporedu nastop čembalistke Barbare Petrucci.

Obvestilo Radia Opčine. Radio Opčine sporoča, da bosta od jutri dalje ponovno vsako sredo na sporedu oddaji "Pogovor z odvetnikom" in "Drugi Trst" in sicer ob 20.30 oziroma 21.30. Kot doslej bosta oddaji v živo s sodelovanjem poslušalcev, ki se bodo lahko vključili v razgovor s telefonskim pozivom na št. 212658. Ponovite oddaj bo vsak ponedeljek od 13. ure dalje. V oddajah bodo sodelovali ugledni gostje.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR

V petek, 9. t. m., ob 20.30 bo v Bazovici

PRVA PEVSKA VAJA

v sezoni 1988/89.

Vrata Partizanskega doma v Bazovici so na stečaj odprta vsakomur, ki ljubi partizansko in ljudsko pesem. Pridite, da napolnimo vrzel naših umrlih tovarišev pevcev, ki so s pesmijo opevali našo slavno epopejo narodnoosvobodilne borbe in odporniškega gibanja.

KD SKALA iz Gropade

organizira od 3. do 11. septembra

TRADICIONALNO ŠAGRO

Vsak večer vas bosta zabavala ansambla VENERA in HAPPY DAY. Na razpolago bo, kot vsako leto, izvrsten golaž s srnjakom. VABLJENI!

Sestrici Sari in staršema Sabrini in Walterju se je pridružila mala

NINA

Vesolja in zdravja ter obilo zadoščenja v življenju želi vsem Corbattijevim

delovni kolektiv ZTT

prispevki

Namesto cvetja na grob Uga Miliča daruje družina Lupinc (Sempolaj) 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Uga Miliča darujeta Tatjana in Antek 50.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Uga Miliča darujeta Elena in Klarisa 30.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob Uga Miliča daruje Edvin Forčič 10.000 lir za SKD Vigred.

V počastitev spomina Uga Miliča daruje Zora Kocman-Sardoč 20.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob Uga Miliča daruje družina Lupinc (Sempolaj) 20.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Julko Cijak daruje Marija Kalč z družino 20.000 lir za MPZ V. Mirk.

V spomin na nono Julko darujeta Milka in Neda 100.000 lir za MPZ V. Mirk.

V spomin na Ivanko Pirjevec daruje družina Kalin 30.000 lir za ŠD Kontovelj.

V spomin na Lojzko Križmančič daruje Viktorija Marc 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

V isti namen darujeta Pierina in Marjan 20.000 lir za sekcijo KPI v Bazovici.

V spomin na Ivanko Pirjevec darujeta Marija Sardoč in Milka Cijak 20.000 lir za cerkveni pevski zbor Prosek.

Nosilci krste pok. Julke Briščik vd. Cijak darujejo 100.000 lir za FC Primorje in 50.000 lir za amaterski oder J. Štoka.

V spomin na Julko Briščik vd. Cijak in na Ivanko Legišo por. Pirjevec daruje Anton Husu 30.000 lir za FC Primorje.

Ob 1. obletnici smrti nepozabnega moža Tonija Eriavca daruje žena Dragica 300.000 lir za Zvezo vojnih invalidov.

V. J. daruje 200.000 lir za Zvezo vojnih invalidov.

Ob 20. obletnici smrti Ide Bolčič in 2. obletnici smrti Ane Korošec por. Bolčič se ju spominjajo svojci in darujejo 20.000 lir za KD F. Prešeren iz Boljunca.

V spomin na Ernesta Mahniča darujeta Kristina in Majda Mahnič 50.000 lir za spomenik deportirancem v nemških uničevalnih taboriščih.

V spomin na pok. Julko Cijak daruje Vlasta Nabergoj 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob pok. Severina De Almerigottija daruje družina Alojz Purič 50.000 lir za Sklad M. Čuk, 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah in 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Julko Cijak darujeta Zvonka in Darjo Rupel 10.000 lir za amaterski oder J. Štoka.

V počastitev spomina Stana Ključarja darujeta Valerija in Bruno Sosič 15.000 lir za Sklad M. Čuk in 15.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na pok. Ivanko Pirjevec darujejo sosedovi iz ulice 45.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob pok. Lojzke Stopar por. Križmančič daruje Ida Tinčkova 20.000 lir za popravilo Bazoviškega doma.

menjalnica

Ameriški dolar	1370.—	Japonski jen	9,50
Nemška marka	742.—	Švicarski frank	882.—
Francoški frank	217.—	Avstrijski šiling	105,30
Holandski florint	657.—	Norveška krona	198.—
Belgijski frank	35.—	Švedska krona	212.—
Funt sterling	2300.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1975.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	191.—	Avstralski dolar	1060.—
Grška dramma	8,75	Belbi dinar	0,38
Kanadski dolar	1110.—	Drobni dinar	0,38

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

obvešča, da bo danes, 6. septembra ob 17. uri

PROSLAVA NA POKOPALIŠČU PRI SV. ANI

izleti

Društvo slovenskih upokožencev v Trstu obvešča, da je odhod avtobusa za izlet v Ogled-Gradež v četrtek, 8. septembra, ob 7.30 izpred deželne palače na Trgu Oberdan. Na razpolago je še nekaj prostorov.

50-letniki občine Dolina obveščajo, da je odhod avtobusa v nedeljo, 11. septembra, ob 7.30 izpred občinske telovadnice v Dolini. Priporoča se točnost.

SKD Barkovlje javlja, da bo odhod avtobusa za izlet v Kamnik v nedeljo, 11. septembra, ob 7. uri izpred barkovljanškega portiča.

SPDT prireja v nedeljo, 11. septembra, avtobusni izlet v Karnijske Alpe. Odhod avtobusa ob 6. uri izpred sodne palače na Foru Ulpiano. Planinci se bodo z avtobusom peljali do vasi Pierabec, nato pa se bodo mimo jezera Bordaglia in prelaza Giramondo podali do jezera Volaja in do koč Lambertenghi, nato pa do koč Tolazzi, kjer jih bo pričakal avtobus. Vpisovanje na sedežu ZŠSDI (tel. 767304). Izlet vodi Angelo Krmec, za informacije pa se lahko obrnete do Vojka Slavca (tel. 742405) v večernih urah. Pohitite z vpisom.

Kmečka zveza prireja v soboto, 17., in v nedeljo, 18. septembra, strokovno ekskurzijo po Gorenjski. Izletniki bodo šli v Križe pri Trzinu, kjer si bodo ogledali kmetijsko zadrugo, vrtnarijo Aljancič in pridelovanje zelenjave na polju, potem v Begunje, kjer bo ogled zaporov in Drage ter morebiti tudi Brezji, dalje tudi na Bled oz. na Selo, kjer bodo obiskali turistično in živinorejsko kmetijo. Prenočevanje v Radovljici. Naslednji dan ogled slapa Savice ter čebelarstva muzeja v Radovljici ali koroskega muzeja v Kropi. Odhod iz Trsta v soboto predvidoma ob 6. ali 7. uri. Cena izleta 90.000 lir.

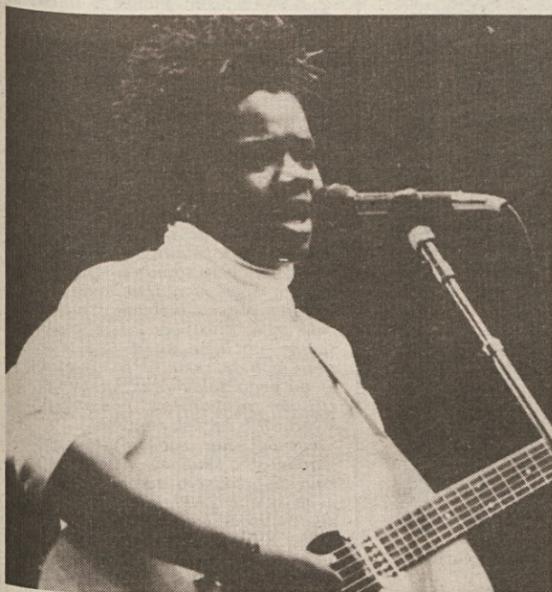
KD Rdeča zvezda organizira 23., 24. in 25. septembra izlet v München (Dachau in Oktoberfest). Cena za prevoz, prenočevanje in ogled muzejev je 220.000 lir. Vpisuje in nudi vse potrebne informacije: Roberto Kante - tel. 229432 - v popoldanskih urah.

mali oglasi

OSMICO je odprl Milan Komar pri Domju. Toči belo in črno vino.
OSMICO je odprl Alojz Škrk v Saležu št. 33.
OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.
OSMICO je odprl Josip Sancin v Dolini. Toči črno in belo vino.
OSMICO ima odprto Romano Purič v Repnu na št. 13.
PRODAM motokaro bremach dizel, nosilnost 15 q, v zelo dobrem stanju. Tel. 200960 v popoldanskih urah.
PRODAM hišo v Tolminu: 3 pritlični, 3 kletni prostori, vrt, ugodna nadzidava. Kupec je lahko tudi Jugoslovan, ki živi v Italiji ali Jugoslovanka, poročena z Italijanom. Tel. 003865/23143.
POCENI ODDAM črno-beli televizor v zelo dobrem stanju. Tel. 755503.
GOSTILNO dajemo v najem. Tel. 231741.
NUJNO iščem knjige za 1. letnik trgovske šole. Tel. 225219.
IŠČEM knjige za 1. razred strokovnega zavoda J. Stefan: Od antike do danes, Električne meritve in Tehnično risanje. Tel. 228390.
IŠČEM knjige za 1. letnik učiteljskega. Telefonirati v večernih urah na št. 827094.
22-LETNA TAJNICA išče katerokoli zaposlitev. Telefonirati v jutranjih urah na št. 229402.
PROFESORICA ANGLEŠČINE z dolgoletno prakso nudi instrukcije po zmernih cenah. Tel. 003866/33537.
PO UGODNI CENI prodam stanovanjsko prikloško lander graziella 401 (3 ležišča + 1) v dobrem stanju in opremljeno s hladilnikom, pečjo in verando. Tel. na št. 040/226131 v opoldanskih urah.
OSEBO večšo uradniškega dela in uradnika, tudi začetnika, zaposli trgovsko podjetje v Gorici. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. XXIV. maja št. 1, pod šifro "Zaposlitev".
TAKOJ kupim zazidljivo zemljišče v okolici Barkovelj, Grete in Rojana. Tel. na št. 774434.

Koncert Human Rights Now! v Turinu

Glasba za človekove pravice

Ameriška pevkva Tracy Chapman med petkovim koncertom na londonskem stadionu Wembley

Leta 1948 je Organizacija združenih narodov izglasovala mednarodno deklaracijo o človekovih pravicah. Čeprav so vse države članice deklaracijo potem tudi podpisale, je kršenje celo najosnovnejše od teh pravic v nekaterih državah vsakodnevna stvarnost. Velik del zasluge pri odkrivanju teh kršitev gre mednarodni organizaciji Amnesty International, ki že 27 let razkriva nasilja v tudi najbolj zakotnih krajih sveta.

Socialni problemi katerekoli narave so vedno bili deležni precejšnjega posluha pri glasbenikih, in to še posebej v zadnjih letih. Pravi mejnik v tem smislu je bil projekt irskega pevca Boba Geldofa *Band Aid*. Geldof je leta 1984 obiskal Vzhodno Afriko, kjer je od blizu spoznal revščino in skal lakoto ter se zavedel zelo velikih osnovnih problemov preživljanja, ki jih imajo tamkajšnji ljudje. Novembra istega leta mu je uspelo zbrati dokajšnje število znanih imen angleške rock scene. Ti so posneli malo ploščo *Do they know it's Christmas?* (Ali oni vedo, da je božič?), dohodki prodaje le-te pa so šli v poseben sklad za lačne afriške ljudi. Težje humanitarni pobudi so se kmalu pridružile še rock zvezde drugih držav, tako da so posebno ploščo posneli tudi v drugih državah. Višek vsega je bil nepozabni koncert *Live Aid* 13. julija 1985. Na odrih stadionov Wembley v Londonu in John Fitzgerald Kennedy v Philadelphii je v sedemnajstih urah zapelo za pomoč lačnim v Afriki preko 60 pevcev

oz. skupin. Nastopu je po televizijskih ekranih sledilo nad 1500 milijonov ljudi z vsega sveta.

Tej pobudi so sledile še številne druge, predvsem proti južnoafriškemu rasističnemu režimu Bothe. Tu beležimo projekt Little Stevensa z naslovom *Sun City*, pobudo organizacije *Red Wedge* (združenje naprednih angleških pevcev, pesnikov in igrancev) z manifestacijami pod skupnim naslovom *Artists Against Apartheid*, vse do velikega koncerta ob sedemdesetletnici Nelsona Mandele, voditelja protirasističnega boja v Južni Afriki in načelnika politične grupacije African National Congress. Mandela je že petindvajset let zaprt v Bothovih ječah. Ob tem bi lahko dodali še številne koncerte, ki so jih priredili, in to tudi v naših krajih, za zbiranje sredstev v pomoč prizadetim zaradi naravnih katastrof.

Zdi se, da je tak način obveščanja ljudi, in to predvsem mladih, še kar učinkovit. Mladina raje poslušata glasbenike in če jim ti predstavijo neko humanitarno pobudo, se ji bodo laže odzvali. Za tako potezo se je odločila tudi Amnesty International s turnejo *Human Rights Now!* (Človeške pravice sedaj!), geslo le-te pa se glasi takole: *Na tisoče ljudi je bilo zaradi lastnih idealov zaprtih, mučenih, ubitih! Med nami je veliko takih, ki to spregledujejo. Po koncertu tega ne bo več mogoče! Sodeluj z Amnesty International.*

Svetovna turneja v prid Amnesty International se je začela v petek na londonskem stadionu Wembley, nato pa se je nadaljevala v Parizu in Budimpešti. V četrtek, 8. septembra, pa bo ta enkratni glasbeni trenutek z geslom *Human Rights Now!* v Turinu. Za koncert je na razpolago še nekaj vstopnic po 40.000 lir (v Trstu jih lahko dobite pri Blitz Music, kjer so jih prodali že okoli petsto). Nastop pa se bo pričel ob 17. uri.

Nosilca koncerta sta Sting in Peter Gabriel, ki sta že dalj časa blizu idealom te svetovne organizacije, ki se potejuje za uveljavljanje človekovih pravic. To sta dokazala tudi v svojih pesmih, v katerih sta posvetila precej pozornosti tem problemom: omenili bi le Gabrielovo pesem *Biko*, ki je posvečena afriškemu voditelju Stevenu Biku, ter Stingovo pesem *They dance alone*, ki govori o zaskrbljenosti čilskih mater in sorodnikov *desaparecidosov*. Njim dvem so se pridružili še afriški glasbenik Youssou N'Dour in ameriški folksinger Tracy Chapman, ki je prav letos zaslovela predvsem po svojih socialnih baladah. Na koncertu, ki ga je v Stockholmu imel 3. julija, je svojo prisotnost zagotovil tudi kralj ameriških rockerjev Bruce Springsteen, ki bo s svojo E Street Band menda tudi začel koncert v Turinu. Poleg njih bo v vsaki državi nastopil tudi en domači pevec, za turinski koncert bo to Claudio Baglioni. Torej šest koncertov (vsak pevec se bo namreč predstavil z neke vrste koncertom v malem!) v enem samem večeru za najmanj sedem ur glasbe.

Po turinskem koncertu se bo turneja nadaljevala še v približno petnajstih državah. Ta niz nastopov pa bo omogočil prirediteljem koncertov tudi v državah tretjega sveta, kjer si ljudje ne morejo privoščiti vstopnine (in so zaradi tega tudi postavljeni na rob turnej rock glasbe) in kjer se človekove pravice tudi v največji meri kršijo.

ALEŠ WALTRITSCH

Pripravlja: Iztok Jelacín

nedelja, ob 14.45

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

Končno smo dočakali teden brez večjih notranjih pretresov, če seveda odmislimo reakcijo Narodne armije. Profesor Ljubo Bavcon sicer še ni na naši lestvici, danes pa vam ga priporočamo kot edini pravi vroči predlog.

Štev. tednov na lestvici	Lestvica pretekli teden	
6	1	1. Steve Rogers Band — <i>Alzati la gonna</i>
5	2	2. Ofra Haza — <i>I'm Nin Alu</i>
5	5	3. Def Leppard — <i>Pour Some Sugar On Me</i>
6	2	4. Ziggy Marley — <i>Tomorrow People</i>
3	7	5. Iggy Pop — <i>Cold Metal</i>
9	4	6. Michael Jackson — <i>Dirty Diana</i>
2	10	7. The Primitives — <i>Crash</i>
16	6	8. Prince — <i>Alphabet St.</i>
5	9	9. Fat Boys & Chubby Checker — <i>The Twist</i>
—	—	10. Eric Clapton — <i>After Midnight</i>

Pozorni spremljevalci lestvičnih razmerij, taki pa so seveda izredno redki, so zanesljivo opazili izginitev rdeče niti vročega poletja. *Daj mi upanje, Janez* oziroma v prevodu *Gimme Hope Jo'anna* - motiv, s katerim smo začeli sezono, je po vseh pravilih fizike počasi izhlapel proti podzemnemu delu lestvice, kjer se upanje počasi kondenzira.

In ko smo pri fiziki, je jasno, da ne sme manjkati šolski zvonec, ki označuje začetek usmerjenega lova na čarovnice. To, da so sedemdeseta in pred tem še šestdeseta leta spet v modi, veste. Edino, kar vam s tem v zvezi lahko priporočamo, je svojevrsten remake nekoč udarnega gesla. Danes vam svetujemo ležeren in nonsalanten »sprehod skozi institucije«. Bodite hladnokrvni, imejte mirno, jasno glavo in preden z njo po vzoru najboljše tradicije poskušate prebiti zid, poiščite razpoko oziroma najšibkejšo točko. Nekje mora biti...

Se uradni predlogi... Europe s *Superstitious*, Cast Of Thousands s *This Is Love* in Elton John z *After Midnight*.

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: _____
 Naslov: _____
 Glasujem za: _____
 Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj priprišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
11.55 Vreme in dnevnik	12.10 Nadaljevanka: Cuore (2. del)	12.00 Aktualno: Magazine 3	9.50 Video strani	13.30 TVD Novice
12.05 Variete: Portomatto (vodi Maria Teresa Ruta)	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.00 Deželni dnevnik	10.00 Mozaik. Šolska TV: Geografija - novo o starih planetih	13.40 Tenis: turnir Flushing Meadows (posnetki iz New Yorka)
13.30 Dnevnik	13.30 Nanizanka: Saranno famosi - La settimana del genitore	14.10 Glasbena oddaja: Don Quixote op. 35 (Richard Strauss), dir. Herbert von Karajan, čelo - Mstislav Rostropovič	10.15 Naravoslovje: Iz semena se razvije rastlina	17.00 Kronika in reportaže: Šport spektakel
13.55 Dnevnik - tri minute...	14.30 Dnevnik	15.00 Bezbol: svetovno prvenstvo (iz Parme)	10.35 Prometna vzgoja: Obnašanje v prometu	19.00 Odprta meja
14.00 Portomatto (2. del)	14.40 Variete: Il piacere dell'estate	17.00 Glasbena oddaja: Speciale Jeans	11.00 Tečaj angleščine	
14.15 Film: Scarface (krim., ZDA 1932, r. Howard Hawks, i. Paul Muni, Boris Karloff)	16.55 Film: Erik il vichingo (pust., ZDA 1964, r. Mario Caiano, i. Gordon Mitchell, Giuliano Gemma, Elisa Montes)	17.55 Nanizanka: Spazio 1999	11.20 Video strani	
16.00 Variete: Tanti varietà di ricordi	18.30 Dnevnik - športne vesti	18.45 Športna oddaja: Derby	16.35 Mozaik (pon.)	
17.00 Dokument.: Pianeta acqua	18.45 Nanizanka: Bert D'Angelo Superstar	19.00 Vreme in dnevnik	17.35 Spored za otroke in mlade: Pamet je boljša kot žamet - Morje kliče na pomoč	
17.45 Risanka: L'ispettore Gadget	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	19.45 Dokument.: 20 let prej - Drobci	17.35 Tedenski zabavnik	
18.20 Filmska sola: Di paesi di città	20.30 Film: L'assedio delle sette frecce (vestern, ZDA 1953, r. John Sturges, i. William Holden, Eleanor Parker)	20.00 Inf. oddaja: Se sei saggio ridi	18.45 Risanka	
19.20 Aktualno: Venezia Cinema 1988	22.10 Dnevnik - kratke vesti	20.30 Nanizanka: Professione pericolo	19.00 Vreme, Obzornik, TV Okno, Zrno	
19.40 Almanah, in vreme	22.25 Variete: Aperto per ferie	21.20 Dnevnik - večerne vesti	19.30 Dnevnik	
20.00 Dnevnik	23.10 Dnevnik - zadnje vesti	21.30 Film: I guerrieri della pallude silenziosa (dram., ZDA 1983, r. Walter Hill, i. Keith Carradine, Power Boothe)	19.55 Vremenska napoved	
20.30 Dokumentarec: Kvar	23.20 Aktualna oddaja: Il piacere di abitare	23.10 Kult. odd.: Una sera, un libro	20.05 TV drama: Slike iz življenja nekega plonkarja (Zvonimir Najsić, r. Ladislav Vidakijević, i. Koraljka Hrs, Boris Mirkovič)	
21.20 Nadaljevanka: La figlia di Mirstral (3. del)	0.10 Filmske novosti	23.25 Dnevnik - nočne vesti	21.10 Kulturna oddaja: Osmi dan	
22.45 Dnevnik	0.15 Salvatore Giuliano (dram., It. 1962, r. Francesco Rosi, i. Salvo Randone, Frank Wolf)	23.40 Film: Viaggio in città (kom., It. 1982, r. E. Eronico, S. Cecca, i. Guendalina Cecca, Daniele Nuccetelli)	21.50 Dnevnik	
22.55 Koncert: Salvatore Accardo igra Mozartovi sonati			22.05 Videogodba	
23.20 Atletika: italijansko prvenstvo (iz Milana)			22.50 Video strani	
0.30 Dnevnik - zadnje vesti				
0.40 Kolesarstvo: dirka po Siciliji (prenos iz Sirakuz)				

CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	TELEFRIULI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanke: La casa nella prateria, 9.30 Storie di vita, 9.55 Alice	11.00 Nanizanke: <i>Giorno per giorno</i> , 11.30 <i>Lucy show</i> , 12.00 <i>Vicini troppo vicini</i> , 12.30 <i>In casa Lawrence</i> , 13.30 <i>Detective per amore</i> , 14.30 <i>Bonanza</i> , 15.30 <i>La grande vallata</i> , 16.30 <i>Mary Benjamin</i> , 17.30 <i>Mary Tyler Moore</i> , 18.00 <i>Dalle 9 alle 5 orario continuato</i> , 18.30 <i>Lou Grant</i> , 19.30 <i>Gli intoccabili</i>	14.00 Glasbena oddaja: <i>Deejay Beach</i>	13.00 Dokumentarec: <i>Roba da medioevo</i>	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 <i>Dobro jutro po naše</i> ; 8.00 <i>Deželna kronika</i> ; 8.10 <i>Poezija Simona Gregorčiča</i> ; 9.00 <i>Zdravilne rastline</i> ; 10.00 <i>Pregled tiska</i> ; 10.10 <i>Koncert v Trzinu: Simf. orkester RTV-Lj (dir. P. Dervaux)</i> ; 11.30 <i>Poldnevniški program</i> (12.00 <i>Dogodivščine jug. režiserja v povojnem Trstu</i> , (12.40) <i>Satirični minikabaret (pon.)</i> ; 13.20 <i>Glasba po željah</i> ; 14.00 <i>Deželna kronika</i> ; 14.10 <i>Primorski pihalni orkestri</i> ; 14.30 <i>Dogodivščine mravljnjake Ferdinanda</i> (19. del); 15.00 <i>Jezik mladih</i> ; 16.00 <i>Potujmo</i> ; 17.00 <i>Kulturna kronika</i> ; 17.10 <i>Klasični album</i> ; 18.00 <i>Ne morem jih pozabiti</i> ; 18.20 <i>Glasbeni listi</i> .	7.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 <i>Glasba</i> , danes se spominjamo, vremenska napoved in prometni servis; 6.30 <i>Jutranjik</i> ; 7.00 <i>Jutranja kronika</i> ; 7.30 <i>Pregled dnevnega tiska</i> ; 8.00 <i>Prenos Radia Kp</i> ; 13.45 <i>Vaš kviz na 25-007</i> ; 14.05 <i>Poletna paleta popevka</i> ; 15.30 <i>Dogodki in odmevi</i> ; 16.00 <i>Glasba po željah</i> ; 16.30 <i>Primorski dnevnik</i> ; 17.00 <i>Za varnejši jutri</i> ; 17.30 <i>Aktualna tema</i> ; 18.00 <i>Sotočje</i> .
10.30 Film: <i>Il male ereditario</i> (dram., ZDA 1985, r. Paul Wendkos)	20.30 Film: <i>Il ponte sul fiume Kwai</i> (vojni, V. B. 1957, r. David Lean, i. Alec Guinness, William Holden)	15.00 Nanizanka: <i>Hardcastle & McCormick</i>	13.30 Nad.: <i>Leonela</i> , 14.30 <i>Cuori nella tempesta</i>		
12.30 Nanizanka: <i>Hotel Nad.: Sentieri</i>	23.40 Nanizanka: <i>Alfred Hitchcock presenta</i>	16.00 Otroška oddaja: <i>Bim bum bam</i> , vmes risanke <i>Alice</i> , <i>Lulu</i> , <i>Lalabel</i> , <i>Una sirenetica fra noi</i>	15.30 <i>Risanke</i>		
13.30 Nad.: <i>Sentieri</i>	0.10 Dokumentarec: <i>Vietnam (2. del)</i>	18.00 Nanizanki: <i>L'uomo da sei milioni di dollari</i> , 19.00 <i>Chips</i>	16.30 <i>Glas. odd.: Music box</i>		
14.30 Nan.: <i>Dottor Kildare</i>	0.40 Film: <i>Penne nere</i> (vojni, It. 1952, r. Oreste Biancoli, i. Marcello Mastroianni)	20.00 <i>Risanki: Principessa dai capelli blu</i> , 20.15 <i>Maple Town</i>	17.15 Dokumentarec: <i>Vsakdanja sinjina</i>		
15.00 Film: <i>Hunter il selvaggio</i> (pust., VB 1976, r. Clive Donner, i. Peter O'Toole)		20.30 Film: <i>Piedone lo sbirro</i> (kom., It. 1973, r. Steno, i. Bud Spencer)	18.15 Nad.: <i>Giallo sera</i>		
17.15 Kviz: <i>Doppio slalom</i> , 17.45 <i>C'est la vie</i>		22.25 Glasbena oddaja: <i>Vent'anni dopo</i>	19.00 Dnevnik		
18.15 Nanizanki: <i>I cinque del quinto piano</i> , 18.45 <i>Love Boat</i>		23.25 Sport: <i>tenis - Turnir Flushing Meadows</i>	19.30 <i>Rubrika: Dan za dnem</i>		
19.45 Kviz: <i>Tra moglie e marito</i>		0.25 <i>Novi filmi: Première</i>	20.00 <i>Nanizanka: Si è giovani solo due volte</i>		
20.30 Glasbena oddaja: <i>Festivalbar</i>		0.35 <i>Nanizanke: Ai confini della realtà</i> , 1.05 <i>Taxi</i> , 1.25 <i>Giudice di notte</i>	20.30 <i>Rubrika: Župan in njegovi ljudje</i>		
22.40 Kviz: <i>Passiamo la notte insieme</i>			22.00 <i>Sportna oddaja</i>		
23.25 Aktualno: <i>Cineamando</i> (vodi M. Costanzo)			22.30 Dnevnik		
23.40 <i>Novi filmi: Première</i>			23.00 <i>Nanizanka: La vita comincia a 40 anni</i>		
23.50 Film: <i>I dannati</i> (akcij., ZDA 1951, r. Anatole Litvak, i. Richard Basehart, Gary Merrill)			23.30 <i>Dražba</i>		
			24.00 <i>Nanizanka: Il ritorno del Santo</i>		

RETEQUATTRO	TELEQUATTRO
8.30 Nanizanka: <i>Il santo</i>	(Se povezuje s sporedi Italia 1)
9.15 TV film: <i>La vittima</i> (dram., ZDA 1981, r. Noel Black)	Lastne oddaje:
	14.00 <i>Dogodki in odmevi</i>
	19.30 <i>Dogodki in odmevi</i>

RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 <i>Glasba</i> ; 7.00 <i>Simfonija zvezd</i> ; 7.35 <i>Naše poletje</i> ; 7.45 <i>Razglednica</i> ; 8.00 <i>Otroška oddaja</i> ; 8.15 <i>Naj... program</i> ; 8.20 <i>Popevka tedna</i> ; 8.40 <i>Glasba</i> ; 9.15 <i>Edig Galletti</i> ; 9.32 <i>Feeling</i> ; 9.45 <i>Ansambel Casadei</i> ; 10.00 <i>Na prvi strani</i> ; 10.05 <i>Turizem</i> ; 10.40 <i>Vstop prost</i> ; 11.00 <i>Superpass</i> ; 12.00 <i>Glasba po željah</i> ; 14.40 <i>Glasba</i> ; 15.00 <i>Spet se te spominjam</i> ; 15.55 <i>Popevka</i> ; 16.00 <i>Glasba</i> ; 16.50 <i>Knjige v izlozbi</i> ; 17.00 <i>Bubbling</i> ; 17.33 <i>Glasba</i> ; 18.30 <i>Music Business</i> ; 20.00 <i>Nočni spored</i> .	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 <i>Glasba</i> ; 7.00 <i>Simfonija zvezd</i> ; 7.35 <i>Naše poletje</i> ; 7.45 <i>Razglednica</i> ; 8.00 <i>Otroška oddaja</i> ; 8.15 <i>Naj... program</i> ; 8.20 <i>Popevka tedna</i> ; 8.40 <i>Glasba</i> ; 9.15 <i>Edig Galletti</i> ; 9.32 <i>Feeling</i> ; 9.45 <i>Ansambel Casadei</i> ; 10.00 <i>Na prvi strani</i> ; 10.05 <i>Turizem</i> ; 10.40 <i>Vstop prost</i> ; 11.00 <i>Superpass</i> ; 12.00 <i>Glasba po željah</i> ; 14.40 <i>Glasba</i> ; 15.00 <i>Spet se te spominjam</i> ; 15.55 <i>Popevka</i> ; 16.00 <i>Glasba</i> ; 16.50 <i>Knjige v izlozbi</i> ; 17.00 <i>Bubbling</i> ; 17.33 <i>Glasba</i> ; 18.30 <i>Music Business</i> ; 20.00 <i>Nočni spored</i> .	10.00 <i>Glasba po željah s slovenskimi in hrvaškimi melodijami</i> ; 12.00 <i>Mozaik</i> ; 17.00 <i>Okno na Benečijo</i> ; 18.00 <i>Španč</i> ; 19.30 <i>Smeh in glasba</i> ; 20.30 <i>Val mladih, nato Poletni nočni val</i> .

Bivši borci iz Italije, Slovenije in Hrvatske na mitingu v Selcah Skupaj za manjšine, demokracijo in mir

Vprašanja narodnostnih manjšin so bila v središču pozornosti na partizanskem mitingu v Selcah, ki je potekal ob 45-letnici ustanovitve prve proletarske brigade. V nedeljo dopoldne so priredili mednarodno zborovanje na temo Manjšine, demokracija, mir, ki so se ga udeležile ob bivših borcih z Goriškega delegacije borčevskih združenj iz Trsta, Vidma, Ferrara ter Nove Gorice, Tolmina, Kopra, Pulja in Reke. Pokrajinski predsednik VZPI-ANPI za Goriško sen. Bacicchi je omenil mednarodne dogodke, kot sta sporazum o jedrskih raketah in premirje med Iranom in Irakom, ki opravičujejo optimističnejše poglede na prizadevanja za mir in zблиževanje med narodi. Uvodoma je v slovenščini pozdravil tudi pokrajinski podpredsednik VZPI Ladi Dornik.

Uvodni poročili sta nato imela ravnatelj SLORI prof. Darko Bratina in predsednik Unije Italijanov iz Istre in Reke Silvano Sau. Bratina se je navezal na nov pomen in pozornost, ki jo po vsej Evropi v zadnjem času posvečajo manjšinskim narodnostim in na tej osnovi utemeljil potrebo po sodobnejšem in pogumnejšem gledanju na manjšinska vprašanja. Preseči je treba gledanje na manjšine kot na kak folklorni ostanek preteklosti ter se zavzeti za polno ovrednotenje njihovega potenciala. V procesih standardizacije, ki jih prinaša postindustrijska družba, se za Evropo postavlja vprašanje identitete človeka in skupnosti. Pri tem so prav manjšine lahko gonilne sile v uveljavljanju novih pogledov in družbenega razvoja. Pogoj, da se uresniči ta vloga je v njihovi vsestranski juridčni in družbeni zaščiti. Potreba po vsakodnevem potrjevanju lastne identitete pomeni namreč v tem pogledu izgubo energije, medtem ko lahko polno zaščiteni manjšina nemo-

Govornika Darko Bratina (zgoraj), Silvano Sau (spodaj) in občinstvo na zborovanju o vlogi manjšin (Foto Marinčič)

teno posveti svoje napore napredku celotne družbe.

Te misli je povsem osvojil tudi Sau, ki je nato podrobneje spregovoril o italijanski narodnostni skupnosti v Jugoslaviji. Povedal je, da je leto 1988 prineslo nekaj preporod v manjšinski zavesti in zunanem zanimanju za probleme Italijanov, ki so pred več kot štiridesetimi leti izbrali socializem, kot sinonim svobode. V spopadu med centralističnimi težnjami in prizadevanji za demokratizacijo jugoslovanske družbe ne more biti dvoma o tem, na kateri strani je italijanska manjšina.

Samo večja demokracija, ovrednotenje razlik in avtonomije posameznih delov družbe zagotavlja manjšini pogoje za obstoj in razvoj. Obenem pa je aktivno zavzemanje manjšine za uveljavljanje naprednejših idej v družbi dokaz o pozitivni vlogi, ki jo lahko manjšine igrajo v razvoju družbenih, pa tudi meddržavnih odnosov.

Sledila je vrsta dokaj zavzetih in boglobljenih posegov predstavnikov borčevskih združenj z obeh strani meje, ki so med drugim spomnili, da je prav v osvobodilnem boju skovano bratstvo med borci različnih narodnosti zglede tega, kar bi morali biti

mednarodni odnosi v naših krajih. Med govorniki je bil tudi član častnega vsedravnega predsedstva VZPI-ANPI Mario Lizzerò, ki je dejal, da je Združenje na vsedravnih ravni prevzelo nalogo, da se zavzame za pozitivno reševanje manjšinskih vprašanj in se posebej za pozitivni odgovor zahteva slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Miting v Selcah, v okviru katerega so v soboto svečano podpisali listino o pobratenu med sekcijo VZPI iz Ronk in SUBNOR iz Pečine, se je z raznimi kulturnimi in družabnimi prireditvami zaključil sinoči.

Resolucija

V Selcah so soglasno odobrili resolucijo, ki jo objavljamo v skrajni obliki:

Udeleženci shoda [...] poudarjajo utemeljeno prepričanje, da prispevata narodnostni manjšini Italijanov v Jugoslaviji in Slovencev v Italiji k razvoju prijateljskih odnosov med sosednjima republikama. Nadaljnji razvoj sodelovanja med državama je v interesu obeh navedenih manjšin, kot tudi v skladu s splošnejšimi interesi italijanskega in jugoslovanskega narodov ter prebivalstva obeh držav.

Zbrane delegacije so tudi trdno prepričane, da morajo pristojni državni organi zagotoviti svoboden razvoj narodnostnih manjšin znotraj meja obeh sosednjih držav ob polnem spoštovanju njihovih pravic, ker gre za bistveni izraz demokracije. Bivši borci jemljejo na znanje probleme, ki jih je s tem v zvezi še treba rešiti, in se obvezujejo, da bodo delovali za njihovo pozitivno reševanje v posameznih stvarnostih, kjer se pojavljajo.

Posebej, kar zadeva slovensko narodnostno skupnost v Italiji, izrekajo zadovoljstvo zaradi kongresnega sklepa ANPI, ki ga je potrdil njegov vsedravní odbor, da se priredi v Rimu posvet o narodnostnih, etničnih in jezikovnih manjšinah v Italiji in o pobudah, ki jih je mogoče izvajati s tem v zvezi. Hkrati pa se obračajo do Senata Italijanske republike, do njegovega predsednika, do predsednika Komisije za ustavna vprašanja in do predsednika parlamentarnih skupin s pozivom, da se pospeši obravnava vloženih zakonskih osnutkov za zaščito slovenske narodnostne skupnosti in se v kratkem času zagotovi odobritev zakonskega besedila, ki naj sprejme utemeljene in legitime zahteve italijanskih državljanov slovenskega jezika v pokrajinah Trst, Gorica in Videm.

KD OTON ŽUPANČIČ

JESENSKI PRAZNIK v Štandrežu

V petek, 9. septembra, ob 20.30 koncert znane country skupine

POHORJE EXPRES iz Maribora

V primeru slabega vremena bo koncert istega dne v Kulturnem domu v Gorici.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ

Gorica, Ul. Montesanto 84 Tel. 83495

V upravi sprejemamo vpise za šolsko leto 1988/89, vsak dan od 10. do 13. ure. Prijavijo se lahko študentje, dijaki in učenci slovenskih šol.

Uprava

Popravni izpiti se počasi iztekajo

Na učiteljišču izdelali vsi

Popravni izpiti se počasi iztekajo. Bodoče učiteljice so že v soboto opravile poslednjo preizkušnjo pred pričetkom novega šolskega leta. Uspeh je bil stooštosten, saj je izdelalo vseh 10 kandidatk. V prvem razredu je izdelala Martina Pahor, v drugem razredu Tamara Ferfolja, v tretjem pa Sara Ferletti, Susanna Frandolic, Kety Klancic, Valentina Martinu, Nataša Muzic, Ingrid Nanut, Elena Orzan, Cristina Ožbot, Greta Pintar in Arianna Stasi.

Na klasičnem liceju Primož Trubar so včeraj zaključili popravne izpite dijakov 1. in 2. razreda, danes bodo ustni del opravili še dijaki 4. in 5. gimnazije. Tudi na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois se je že včeraj začel ustni del izpitov, ki se bo zaključil danes.

Na tehničnem industrijskem zavodu Galilei bo danes na sporedu praksa iz elektronike, v populndanskih urah pa se bodo dijaki spoprijeli s praktično vajo iz sistematike. Na tej šoli se bodo izpiti zaključili jutri.

Na strokovnem zavodu za trgovino Ivan Cankar pa bo poslednji dan popravnih izpitov šele v četrtek, saj je na tej šoli kar 34 kandidatov, med temi tudi dijak, ki mora opraviti sprejemni izpit za vpis v 2. razred.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1988-89 v Gorici sledeče tečaje:

1. za dodeljene prodaji s kvalifikacijo - 2. letnik (1000 ur)
2. za personal computing (80 ur)
3. angleščine (120 ur)
4. za vodilno osebje v podjetjih (30 ur)
5. za analizo finančnega upravljanja (80 ur)
6. iz kletarstva (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. septembra na sedežu Zavoda v Gorici, Ul. Croce 3, tel. 81826, vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure.

Danes odprtje razstave v avditoriju

Fotografi iz treh dežel

Danes ob 10.30 odprejo v razstavnih prostorih avditorija v Ul. Roma pregled nagrajenih in izbranih fotografij z letošnjega 16. natečaja treh dežel, ki ga je priredil goriški fotografski krožek CIFI pod pokroviteljstvom občinske uprave. Ob odprtju ne bo posebnih slovesnosti, pač pa bo slovesno srečanje ob nagrajevanju v nedeljo, 18. t. m., ob 11. uri.

Letos je sodelovalo več kot 150 fotografov iz naše dežele, Slovenije in Koroške, ki so predstavili skoraj 550 del. Žirija je izbrala 70 najboljših. Nagradili so tri prvouvrščene za črno-bele in barvne fotografije. Za črno-bele fotografije je prejel prvo nagrado Fabio Rigo iz Trsta, sledita pa mu Ljubljčan Herman Pivk in Korošec Karl Kröppf. Prvo nagrado za barvne fotografije je dobil Igor Pustovrh iz Ljubljane, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstila Mauro Paviotti iz Jalmicca (Videm) ter Goričan Giuseppe Assireli. Pohvalo je prejel drug Goričan, Rinaldo Gorini.

Razstava bo na ogled v avditoriju do nedelje, 18. t. m.

S ceste z motorjem

V noči na ponedeljek sta v Soški dolini v bližini Tolmina dva mlada Goričana iz še nepojasnjenih vzrokov

padla med vožjo z motorjem. Ponesrečenca je osebje šempetrske bolnišnice prepeljalo z rešilcem v goriško splošno bolnišnico. Tu se bo voznik motorja, 26-letni Claudio Falcone iz Ul. Grossi 4, zdravil 20 dni. Zdravniki so mu ugotovili hude udarce v roke in noge ter morebitni zlom piščali.

Njegova sopotnica 20-letna Sabina Grahek, ki živi na Tržaški ulici 261, pa bo okrevala v petih dneh, saj je pri padcu zadobila le nekaj odrgnin po nogah in rokah.

Aretirana vojaka

Karabinjerji iz Gradišča so v nedeljo zvečer v Foljanu aretirali mlada vojaka iz Foggie, ki sta se peljala na ukradenem motornem kolesu. Aretirana sta 20-letni Nicola Luciano in njegov vrstnik Nicola Figliuolo, ki služita vojaški rok v Gradišču. Pospremili so ju v goriški zapor, že danes dopoldne pa bo obravnava na Preturi v Tržiču.

razna obvestila

Pevski zbor Jezero iz Doberdoba obvešča vse člane, da se bodo vaje za sezono 1988/89 pričele danes, 6. septembra, ob 20. uri na sedežu društva. Vabljeni so tudi novi pevci iz vasi in iz okoliških krajev.

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo najkasneje danes prijaviti na obrazcih, ki so na razpolago na občinah, zaloge vina in vinskih proizvodov. Stanje mora izražati količino vina in vinskih proizvodov na dan 31. avgusta.

Kmečka zveza obvešča tudi, da 10. septembra 1988 zapade rok za vplačilo 2. obroka kmečkih zavarovalnih prispevkov (IVS).

Glasbena matica sporoča, da je vpisovanje v šolo do 14. 9. 1988 (od ponedeljka do petka) na sedežu v Ul. Croce 3, od 10. do 12. ure ter od 14. do 16. ure. Prijave veljajo za glasbeni pouk v Gorici. Datum prijave h glasbenemu pouku v podružnicah, bodo sporočili naknadno.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Nico«.

VERDI 17.30-22.00 »Arancia meccanica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Porno miss magnificenti«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Krmin

LETNI KINO 20.30 »Basil, l'investigatore«. Walt Disney.

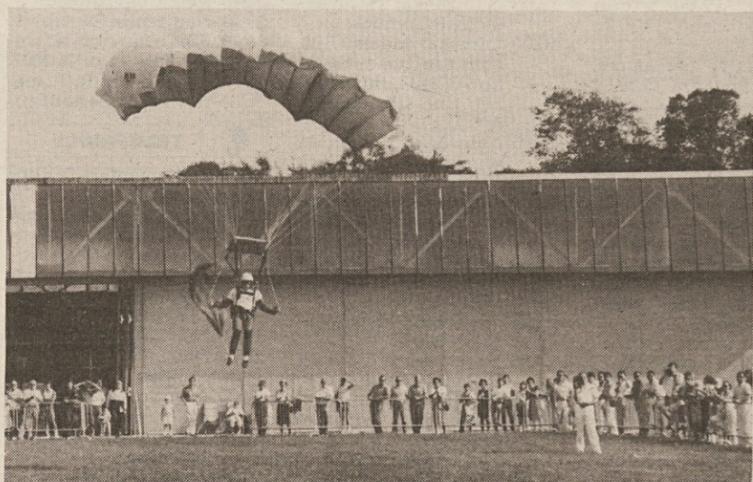
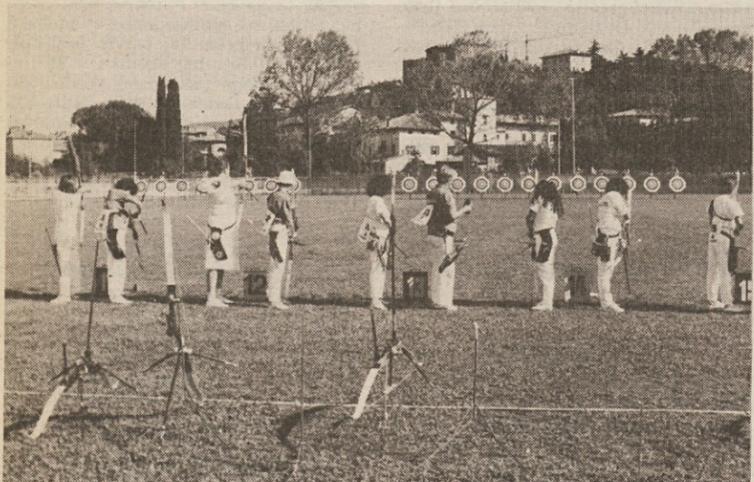
Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Izvenzakonska potovanja«.

DESKLE 19.30 »Angelsko srce«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale 2 - Ul. Aulo Manlio 14 - tel. 480405.

Ob svetovnem prvenstvu modelarjev tudi lokostrelstvo, tenis in pohod Nedelja v znamenju športnih manifestacij

(foto Pavšič)

Gorica je bila v nedeljo prizorišče treh večjih športnih manifestacij. Ob prisotnosti občani je bila dopoldne slovesna otvoritev desetega svetovnega prvenstva v aeromodelizmu. Na mirenem letališču se je zbrala množica gledalcev, ki so si popoldne lahko tudi ogledali v hangarjih razstavljene modele. Organizatorji lahko torej upravičeno pričakujejo, da bo manifestacija pritegnila še večje zanimanje v naslednjih dneh, ko bo na sporedu tekmovalni del. Svetovno prvenstvo se bo zaključilo v soboto, saj so

zaradi letalske tragedije v Ramsteinu v celoti odpovedali nedeljsko zaključno prireditev, na kateri bi morala nastopati akrobatska skupina Alpi Eagles.

V prenovljenem stadionu v Ul. Baiamonti so se na dvodnevem tekmovanju za italijanski pokal pomerili najboljši državni lokostrelci (o tekmovanju poročamo na športnih straneh). Med vso državno elito, odsotni so bili le lokostrelci, ki bodo nastopali v Seulu, sta se zelo dobro odrezali tudi naši predstavnici Vesna Lutman in Tamara Ražem.

Tudi ljubitelji tenisa so prišli v nedeljo na svoj račun. Na igriščih teniškega kluba Aldo Zaccarelli so se odvijali sklepni boji 13. memoriala Baum, ki je zaradi kakovostne udeležbe privabil na tribune rekordno število gledalcev.

Sončno vreme je ugodilo tudi organizatorjem ne-tekmovalnega pohoda Gor in dol po Brdih v Moši. Približno 1200 rekreativcev vseh starosti se je odpravilo pobudi, katere izkupiček so namenili dobrotelne-mu društvu Anffas.

Slovenija odločilno prispeva k premagovanju težav na Kosovu

Kriza jugoslovanske države in družbe se širi in pogloblja tudi zaradi dramatičnih razmer na Kosovu. Po mnenju nekaterih politikov in časnikarjev pa tudi tujih opazovalcev oziroma poznavalcev sedanega stanja je od položaja na Kosovu odvisen celo obstoj Jugoslavije. Seveda gre za zelo zapleten problem, ki ima svoj izvor in izhodišče v mednarodnih odnosih v »južni pokrajini Srbije«, zlasti v razmerju med večinskimi albanskimi prebivalstvom ter pripadniki srbskega in črnogorskega naroda na Kosovu, a tudi v težnjah srbskega vodstva, da ta republika s spremembami sedanje ustave dobi večje pristojnosti in pravice na celotnem njenem območju, to je tudi v obeh socialističnih in avtonomnih pokrajinah, se pravi na Kosovu in v Vojvodini.

Shodi in zborovanja, ki jih Srbi in Črnogorci s Kosova prirejajo po vsej državi, sicer ne sodijo k tradicionalnim in običajnim postopkom za premostitev krize, toda pričljivo odražajo obup in razočaranje okoli 200.000 pripadnikov slovenskih narodov, ki so še ostali na Kosovu, na območju torej, kjer se je razvila srbska država, pa tudi globoko nezupanje v obstoječe ustanove, organe in mehanizme legalne državne oblasti in v politične organizacije, vključno z Zvezo komunistov.

V Sloveniji vračajo metode pouličnih shodov in zborovanj, ob sicer velikem razumevanju in upoštevanju stisk kosovskih Srbov in Črnogorcev. Politično vodstvo republike, ob soglasju in podpori prebivalstva Slovenije, meni, da je izhod iz krize mogoč le z demokratičnimi sredstvi in politiko, zlasti pa z aktivnim deležem in sodelovanjem albanskega prebivalstva v Pokrajini. Skladno s takšno politiko in usmeritvijo, Slovenija veliko prispeva za družbeno-gospodarski razvoj Kosova. Gre za prispevke in pomoč v različnih oblikah: od finančnih sredstev, ki jih republika daje v osrednji državni sklad za razvoj Kosova, do soinvestiranja raznih gospodarskih in drugih programov v Pokrajini, pomoči s strokovnimi kadri in sodelovanja raznih organizacij iz Slovenije pri izvajanju različnih pobud oziroma načrtov na Kosovu.

Republika Slovenija npr. prispeva okoli 30 milijard (novih) dinarjev letno za napredek Kosova. To je neposredni finančni prispevek, vplačan prek različnih oblik. Slovenci sodelujejo pri izvajanju 63 tako imenovanih samoupravnih sporazumov na Kosovu, to je v programih za gospodarski napredek. Z naložbami, ki so že zaključene ali pa jih še izvajajo, bodo v Pokrajini lahko zaposlili okoli 13.000 novih delavcev. Naložbe opravljajo v 17 kosovskih občinah (razvitih in nerazvitih), pri čemer je treba opozoriti, da podjetja, v katera vlaga slovensko združeno delo, poslujejo v veliki večini kvalitetno, z dobičkom. Veliki slovenski proizvodni oz. tehnološki sistemi imajo svoje obrate ali enote na Kosovu. To so Gorenje iz Titovega Velenja, Iskra iz Ljubljane, SMELT tudi iz Ljubljane in še nekatere druge organizacije. Navajamo, da npr. Gorenje upravlja tovarno elektromotorjev v Djakovici in servis gospodinskih strojev v Ronoševcu,

slovenska Iskra pa upravlja softwarski center v Prištini. Neštete organizacije iz Slovenije imajo na Kosovu skupine dobrih strokovnjakov oz. vodilnih delavcev ali pa bodo takšne ekipe v pokrajino kmalu poslale.

Velike delovne organizacije s področja trgovine in agroživilstva v Sloveniji, Emona v Ljubljani, Mercator- KIT iz Ljubljane in ABC-Pomurka iz Murske Sobotice, bodo odločilno sodelovale pri pospeševanju kmetijske in živilske industrije na Kosovu, zlasti v občinah Istok, Peč, Klina, Gnillane in Prizren.

Iz Slovenije spodbujajo načrte za napredek obrti in sploh drobne gospodarstva na Kosovu, Zveza za tehnično kulturo Slovenije prireja v Pokrajini seminarje na računalništvu, pri čemer kadre in računalniško opremo zagotavljajo iz Slovenije. Skupščina Slovenije je sprejela predpise, ki omogočajočasno razporeditev delavcev iz upravnih organov v Sloveniji na delo v Pokrajini. Na Kosovu odhajajo tudi sodniki sodišč in drugih pravosodnih organov iz Slovenije, njihov odhod pa usmerja Vrhovno sodišče Slovenije. V pomoči Kosovu izdatno in uspešno sodeluje tudi Rdeči križ Slovenije. Tako je pripravljen program razvoja krvodajalstva in zdravstvenega prosvetljanja v tej »južni pokrajini Srbije«.

Pri izvajanju tako opredeljene slovenske politike in usmeritve za Kosovo sodelujejo tudi posamezne slovenske občine. Ljubljanske občine se povezujejo z občinami Suva reka, Istok, mesto Ljubljana s Prištino, Koper s Podujevom, Celje s Klino, občina Murska Sobotica pa se povezuje in sodeluje s Prizrenom. Pobrateni sta že občini Kamnik in Peč, sklep o prijateljstvu je med Titovim Velenjem in Djakovico, predlagajo tesnejše vezi med Mariborom in Uroševcem. V Sloveniji nadalje predlagajo razne oblike pomoči in sodelovanja na področju vzgoje in izobraževanja. Tako naj bi na Filozofski fakulteti v Ljubljani ustanovili albanski lektorat, v Sloveniji pa preučujejo možnosti za štipendiranje posameznih pripadnikov srbskega in črnogorskega naroda ter albanske narodnosti s Kosova. Posebna in zelo uspešna oblika pomoči Kosovu je tudi ta, da v Sloveniji živi in dela 13.500 Albancev. Delajo v 46 slovenskih občinah. Slovenija ima skratka izdelano dolgoročno strategijo in program za svoje sodelovanje pri reševanju kosovske drame. Edini »madež« v tej usmeritvi je enota Ljubljanske banke v Prištini, kjer je nezakonito poslovanje po krivdi vodilnih albanskih delavcev privedlo do prave katastrofe.

Treba je zmeraj znova poudarjati, da našeti in drugi napor Slovenije in tudi drugih republik v Jugoslaviji za gospodarski razvoj in celotno družbenogospodarsko preobrazbo Kosova ne bodo uspešni, če v Pokrajini pri teh naporih in težnjah ne bodo bolj sodelovali. Zlasti bi morali zmanjšati rodnost (nataliteto) albanskega prebivalstva. Po nekaterih trditvah in podatkih je sedanja rodnost albanske narodnosti na Kosovu celo največja na svetu.

MARJAN DROBEŽ

patronat inac svetuje boris simoneta

Italija in Avstralija uveljavili sporazum o socialnem varstvu

Prva povojna leta se je veliko Tržačanov (tudi visok odstotek Slovencev) izselilo v Avstralijo s trebuhom za kruhom. Večina se je vključila v novo sredino, marsikdo pa se je na stara leta vrnil v rodni kraj. Nastali so številni problemi socialno-varstvene narave, ki so bili po dolgih pogajanjih z avstralskim nosilcem socialnega zavarovanja prav te dni dokončno rešeni. V četrtek, 1. septembra, je namreč začel veljati italijansko-avstralski sporazum o socialnem varstvu: ta obravnava pokojninske pravice državljanov, ki so bili zavarovani oz. so bivali v eni od držav podpisnic. Sporazum so podpisali v Rimu že 23. 4. 1986, ratificirali pa šele z zakonom št. 225 z dne 7. 6. 1988.

V Italiji velja sporazum za zavarovance INPS, ENPALS (gledališčniki), INPDAI (vodje industrijskih obratov) in INPGI (novinarji), za Avstralijo pa je pristojen Department of Social Security. Za izvajanje sporazuma bo skrbel deželni sedež INPS v Markah (Ancona), podobno kot je npr. sedež INPS v Vidmu pristojen za izvajanje konvencije z Jugoslavijo.

Ne glede na državljanstvo sporazum zadeva vse osebe, ki so bivale v Avstraliji med 16. in 65. letom starosti ter imajo v Italiji vsaj eno leto zavarovalne dobe. Iste pravice imajo njihovi družinski člani oz. svojci. Če zavarovanec ne pridobi pravice do samostojne pokojnine v eni od dveh držav, lahko združi in sešteje zavarovalna obdobja. Za uveljavitev pokojnine v breme Avstralije je nujno, da je dotični tam bival vsaj eno leto, od tega nepretrgoma vsaj 6 mesecev. Italija pa priznava to pravico, če ima italijanski zavarovanec akreditirano najmanj eno leto zavarovalnih prispevkov. Za predčasno upokožitev na osnovi 35 let zavarovanja mora italijanska zavarovalna doba znašati vsaj 15 let. Kar zadeva kriterije pretvarjanja prispevkov, se za vsakih 7 dni bivanja v Avstraliji akreditira en teden-ski prispevek v Italiji.

Izračun avstralske pokojnine je odvisen od tega, če upokojenec še biva ali ne v Avstraliji. Bivajočim bodo odmerili samostojno pokojnino oz., če je za pridobitev pravice do pokojnine odločujoča italijanska doba, bo Avstralija odbila celoten znesek italijanskega sorazmernega dela, vstevši za morebitno integracijo minimalne pokojnine. Kdor pa ni več bivajoč, bo dobil polno avstralsko pokojnino, če je bival v Avstraliji vsaj 25 let. V nasprotnem primeru se za vsako leto manj pokojnina zniža za eno petindvajsetino. Sirote, vdove in invalidski upokoženci imajo v vsakem primeru pravico do polne pokojnine. Tudi žene lahko uveljavijo pokojnino. Pri uveljavljanju brezposelnosti v Italiji se polnopravno upoštevajo tudi avstralska delovna obdobja. Prošnja za pokojnino lahko upravičenci predložijo v Italiji, v Avstraliji ali v kateri koli državi, ki je podpisala konvencijo z Avstralijo.

DO 10. SEPTEMBRA PLAČATI DRUGI OBROK KMEČKIH PRISPEVKOV

Dne 10. septembra zapade rok za plačilo drugega obroka kmečkih zavarovalnih prispevkov v pokojninski sklad. »Davek na zdravje« plačajo le osebe, ki so lani imele kak dohodek. Štiri položnice, ki so jih kmetje prejeli te dni, zadevajo novembrski in januarski obrok davka na zdravje, ki pa ga je dolžan plačati le malokateri kmečki zavarovanec.

Borzni pregled

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	1. 9.	5. 9.
URADNE KOTACIJE		
Generali	91350	90450
Lloyd	15800	15600
Lloyd risp.	6400	6500
RAS	40100	39050
RAS risp.	14600	14500
Sai	17900	17430
Sai risp.	6710	6600
Montedison	1815	1790
Montedison risp.	776	764
Pirelli	2555	2527
Pirelli risp.	2490	2500
Pirelli risp. nc	1570	1555
Snia	2280	2268
Snia risp.	2250	2240
Snia risp. nc	1150	1150
Rinascente	4310	4300
Rinascente priv.	2240	2250
Rinascente risp.	2580	2560
Premuda	1900	1840
Premuda risp.	1840	1830
SIP	2430	2375
SIP risp.	2240	2210
Bastogi	290	288
Comau	2396	2400

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	5. 9.	spr. %
ŽIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO		
Alivar	9350	+0,53
Buitoni	9140	-1,07
Erudania	4360	+0,69
Perugina	2980	+0,33
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO		
Alleanza Ass.	44350	-0,78
Alleanza Ass. risp. por.	45000	+0,78
Assitalia	15200	+0,03
Ausonia	2275	-0,61
Latina Ass. ord.	16280	-0,30
Generali Ass.	90200	-0,22
Italia Ass.	10000	-0,99
Abeille	85600	—
La Fondiaria spa	60000	—
La Previdente	21750	+0,74
Lloyd Adriatico	15600	+0,32
RAS fraz.	39050	-1,51
RAS risp. port.	14500	+0,62
Toro ord.	17220	-1,03
Unipol priv.	16000	—
Banca Comm. Italiana	2435	+1,37
Banco di Roma	6950	-0,71
Credito Italiano	1175	+0,77
Interbanca ord.	21000	-0,47
Mediobanca	19190	+2,18

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	5. 9.	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI		
BTP januar 1989 12,5%	100,95	—
BTP julij 1988 12,5%	—	—
BTP nov. 1988 12,5%	100,60	-0,05
BTP okt. 1988 12,5%	100,10	-0,05
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA		
CCT ECU 1982/89 13%	105,10	-0,66
CCT ECU 1982/89 14%	102,80	+0,19
CCT ECU 1983/90 11,5%	106,50	+0,19
CCT ECU 1984/91 11,25%	108,00	-0,18
CCT ECU 1984/92 10,5%	108,20	—
CCT ECU 1985/93 9%	104,00	+0,39
CCT ECU 1985/93 9,6%	104,20	+0,10
CCT ECU 1985/93 8,75%	102,45	-0,15
CCT ECU 1985/93 9,75%	106,00	+0,90
CCT april 1992 10%	94,95	-0,16
CCT julij 1992 10%	97,80	-0,05
CCT januar 1991 IND	99,40	-0,15
CCT julij 1993	96,40	—
CCT december 1990 IND	99,75	—

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	5. 9.	spr. %
KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI		
Calp	2400	—
Fidenza Vetrar 1000	5810	-0,17
Italgas	1850	—
Mira Lanza	39200	-0,25
Montedison 1000	1795	+0,56
Montefibre	1576	+0,06
Pirelli	2527	+1,16
Pirelli risp.	2500	+0,44
Recordati ord.	7749	-0,65
Saffa	7100	+0,70
Siossigeno	23300	+0,86
Snia BPD	2250	+0,22
Snia Fibre	1430	+0,49
Snia Tecnopolimeri	4530	—
TRGOVINA - KOMUNIKACIJE		
Rinascente	4300	+0,46
Silos Genova	550	-1,61
Standa	17035	+0,26
Standa risp. port.	6000	+0,67
Alitalia cat. A	2506	+0,03
Alitalia priv.	1575	—
Italcable	11000	—
SIP	2365	-0,67
SIP risp. port.	2200	-0,72
Sirti	8250	-0,18
ELEKTROTEHNIKA - FINANCE		
Ansaldo Trasporti	4989	-0,20
Tecnomasio	1455	+2,60
Bastogi	288	+1,22

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	5. 9.	spr. %
NEPREMIČNINE - GRADBENIŠTVO		
Attiv. Immobiliari	3150	+0,15
Calcestruzzi	9850	+0,71
Cogefar	4950	-0,40
Del Favero	3840	-0,25
Grassetto SpA	10100	+2,95
IMM Metanopoli	1027	—
Risanamento Napoli	16150	+0,93
Vianini	2900	—
MEHANSKA IN AVTOMOBIL. INDUSTRIJA		
Aritalia ord.	2540	-0,35
Danieli & C.	5585	+0,26
Data Consyst	8550	-0,47
Fiar SpA	13400	-1,47
Fiat ord.	9160	+0,31
Fiat priv.	5500	+0,18
Fiat risp.	5498	+0,32
Francio Tosi	17210	+0,08
Gilardini	12900	+0,07
Magneti Marelli	2860	+1,06
Merloni	1900	+0,52
Necchi ord.	2285	+0,21
Olivetti ord.	9875	+0,20
Olivetti priv.	5800	-0,51
Pininfarina	9080	-1,08
Rodriquez SpA	10290	+1,88
Safilo	5690	—
Safilo risp.	4810	-5,37
Saipem	2250	—
Saipem risp.	2252	+0,08
Teknocomp	1150	-0,08

Tenis: mednarodno prvenstvo ZDA Lendl zlahka naprej

NEW YORK — Po pretresih iz prejšnjih dni, ko je izpadla vrsta favoritov, na včerajšnjih srečanjih mednarodnega teniškega prvenstva ZDA (v nedeljo zaradi dežja niso igrali) ni prišlo do presenečenj. Izidi so naslednji:

Moški (3. kolo): Laurendeau (Kan.) - Yzaga (Peru) 4:6, 6:2, 6:4, 7:5; Krickstein (ZDA) - Gomez (Ekv.) 6:4, 4:6, 6:4, 6:4; Cahill (Avstral.) - Ingaramo (Arg.) odstop; Edberg (Šve.) - J. Carlsson (Šve.) 6:0, 7:5, 6:2; Lendl (ČSSR) - S. Davis (ZDA) 6:1, 6:4, 6:3; Connors (ZDA) - Aldrich (J. Af.) 6:3, 6:2, 6:3; Hlasek (Švi.) - Jarryd (Sve.) 6:2, 6:4, 6:2; Lozano (Meh.) - Peres (Arg.) 6:4, 6:4, 5:7, 7:6.

Ženske (3. kolo): Wiesner (Avs.) - McNeil (ZDA) 7:6, 3:6, 6:4; Potter (ZDA) - Nagelsen (ZDA) 7:5, 6:3; Fendick (ZDA) - Hanika (ZRN) 6:7, 6:3, 7:5; Evert (ZDA) - Torres (ZDA) 6:3, 6:3; Maleeva (Bol.) - Cueto (ZRN) 6:1, 1:6, 6:3; **osmina finala:** Sabatini (Arg.) - Rehe (ZDA) 7:5, 6:4; Graf (ZRN) - Fandick (ZDA) 6:4, 6:2; Navratilova (ZDA) - Rainach (J. Af.) 6:4, 6:1.

Atletika: italijansko prvenstvo
MILAN — V Milanu bo od danes do četrtega italijansko atletsko prven-

stvo, ki ima letos še poseben pomen zaradi bližnjih olimpijskih iger. Nekateri atleti bodo tako skušali potrditi dobro formo, ki jim je že zagotovila vozovnico za Seul, drugi pa si bodo skušali pot na OI šele zagotoviti. Med temi sta tudi Mennea in Doriova.

Atletika: Malčenko 2,38 m

PRAGA — Sovjetski atlet Sergej Malčenko (25 let) je z znakom 2,38 m izenačil letošnji najboljši rezultat v skoku v višino (isto znakom je letos dosegel tudi Kubanec Sotomayor).

Italijani odlični

TRST — Na 1. svetovnem mladinskem prvenstvu v ribolovu z obale so se italijanski predstavniki odlično odrezali. Zmagali so tako ekipno (pred Jugoslavijo, Portugalsko, Francijo in Nizozemsko) kot posamezno, kjer so zasedli vseh prvih pet mest. Zmagal je Monaco pred Persianijem, Loccorijem, Busuolijem in Pelizzom, šesti je bil Dezman in sedmi Vidonis (oba Jug.).

Koprška jadralka ne gresta v Seul Izključitev buri duhove

BEOGRAD — Izključitev koprskih jadralkov Mitje Kosmine in Boštjana Antončiča (razred 470) ter njunega trenerja Dušana Puha iz jugoslovanske olimpijske reprezentance je izzvalo vrsto polemik. Vzrok, da ne smejo v Seul, kamor so jadrnico že poslali, naj bi bil lažen rezultat z EP v Franciji, kjer nista bila 12., kot so poročali, temveč šele 66. Sedaj morajo seveda odkriti, kako je do tega nesporazuma prišlo. Kaže namreč, da so o njunem nastopu na olimpiadi razpravljali prav v dneh, ko sta bila zaposlena na evropskem prvenstvu. V poročilu jadralkne zveze o njunih dosežkih naj bi bili namreč navedeni vsi rezultati iz preteklih sezon, omenjeno pa naj bi bilo tudi, da sta v tistih dneh v Franciji, kjer sta po 4 regatah na 27. mestu. Zatem sta Antončič in Kosmina imela smolo, dvakrat sta bila izključena, na eni regati pa zaradi okvare nista startala. Kako je zatem prišlo do nesporazumov glede njune uvrstitve, ki pa sploh ni odločala o njuni poti v Seul, ni znano, zato jadralkna zveza Slovenije zahteva, da izključitev prekličejo.

Nogomet: italijanski pokal Pro Gorizia ni zadovoljila

PRO GORIZIA - MONFALCONE

1:0 (1:0)
STRELEC: Lugnan v 15. min.
PRO GORIZIA: Fabro, Candutti, Giacomini, Cotterle, Marassi, Stacul, Lugnan, Gon (Della Valentina), Romano (Lazzara), Giacometti, Trevisan.
MONFALCONE: Sorci, Da Dalt, Buttazzi, Calò, Saturno, Florit (Colizza), Cocchietto (Cimadori), P. Brugnolo, Severini, M. Brugnolo, Vrech.
Kljub zmagi proti tržaški ekipi v srečanju za italijanski pokal igralci Pro Gorizie niso zadovoljili. Domači so imeli precej težav v gradnji igre in so pokazali precejšnjo negotovost v obrambi.
To dejstvo pa nemalo zaskrblja trenerja Del Nerija, saj se bo prvenstvo pričelo čez teden dni in cilj goriške ekipe je vse prej kot lahek: napredovanje.

halo seul

Boks: brez testa antiids

SEUL — Mednarodna boksarska zveza je sporočila, da v teku olimpijskih iger tekmovalcev ne bodo podvržili testiranju za ugotavljanje aida, ki je na primer že obvezno v Veliki Britaniji in nekaterih drugih državah. Vsekakor je zveza razposlala sodnikom navdila, kako naj se ravna v primeru kvadevija boksarjev. Kot znano, menijo, da lahko do okužbe pride prav preko odprtih ran med samimi dvoboji.

Igre dopinga?

LONDON — Najmanj dva od treh dobitnikov kolajn v vsaki atletski disciplini bosta jemalca nedovoljenih stimulativnih sredstev. Tako o bližnjih zmagovalcih v Seulu razmišlja nekdanji britanski tekač na 400 m David Jenkins. »Srebrn« v štafeti 4x400 m z iger v Münchnu leta 1972. Jenkins meni, da je doping tako razširjen, da se večina atletov ne more dokopati do lovorike brez anaboličnih steroidov. 36-letni Jenkins je bil pred kratkim obtožen uvoza mamila iz Mehike v ZDA, zaradi česar tvega do deset let zapora...

Nemška oprema

FRANKFURT — Zahodnonemški olimpijski odbor je za uniforme svojih 350 tekmovalcev in 200 funkcionarjev potrosil tri milijone mark. Izvedenci menijo, da bodo Zahodni Nemci med najboljši elegantnimi. Italijane bodo vsekakor stezka prekosili...

Skrumni Kenijci

NAIROBI — Koliko »velja« olimpijska kolajna? Za najzlahnejšo bo vsak ameriški tekmovalac od svojega olimpijskega odbora dobil 25 tisoč dolarjev nagrade, letos pa je prvič javno, da bodo nagrado prejeli tudi Sovjeti in sicer v višini 15 tisoč dolarjev. Najskromnejši so pri tem Kenijci. Zlato zanje velja 838 dolarjev, srebro 278, bron pa je 140, za udeležbo na igrah pa bo vsak član prejel 55 dolarjev.

Nemci želijo nogometno zlato

BONN — Čeprav se sliši čudno, je povsem res. Zahodni Nemci, dvakratni svetovni prvaki (1954. in 1974. leta), v nogometu še niso osvojili niti ene olimpijske kolajne, čeprav je ta šport na igrah prisoten že od leta 1900. »Tokrat bomo gotovo prvi,« samozavestno izjavlja kapetan nemške vrste Mill.

Tri kolajne - štirje kandidati

MUENCHEN — Generalni sekretar mednarodne košarkarske zveze FIBA Boris Stanković meni, da se bodo na olimpijskem košarkarskem turnirju v moški konkurenci za tri kolajne potegovali štirje reprezentance: Sovjetska zveza, Jugoslavija, ZDA in Brazilija. »Če bi se do kolajne dokopala kaka druga ekipa,« meni Stanković, »bi bila to prvovrstna senzacija.«

Na bezbolskem SP Italija le deveta

PARMA — Na svetovnem bezbolskem prvenstvu bosta danes na vrsti polfinala med Kubo in Japonsko ter med ZDA in Tajvanom. Italijani z osvojitvijo končnega 9. mesta niso zadovoljni, v njihovem taboru že plamtijo polemike, v središču kritik pa je trener Ambrosioni. V zadnjem kvalifikacijskem kolu je Kuba z 10:9 premagala ZDA, končna lestvica je bila sledeča: Kuba 1000, ZDA 909, Tajvan 727, Japonska in Kanada 636, Portoriko 545, Nikaragva in Južna Koreja 455, Italija 364, Nizozemska 182, Nizozemske Antilje 91, Španija 0.

Jadran drevi v Novi Gorici

Košarkarji Jadrana bodo v okviru priprav na prvenstvo B-2 lige odigrali drevi v Novi Gorici (telovadnica IX. korpusa, pričetek ob 20.30) prijateljsko tekmo z novogoriško Iskro.

kratke vesti - kratke vesti

Atletika: Jugoslovani dobro pripravljani

SARAJEVO — Po dokaj skromnem sobotnem uvodu je drugi in zadnji dan 44. jugoslovanskega državnega atletskega prvenstva prinesel nekaj boljših rezultatov. Zlasti velja omeniti časa obeh zmagovalcev na 800 m: Slobodanka Čolović je razdaljo pretekla v 1'57"93, Slobodan Popović pa v 1'44"85. Najboljši letošnji izid v Jugoslaviji je dosegel Karaulić v teku na 400 m ovire (49"57), na drugo mesto se je uvrstil Kopitar (50"61). Padla sta tudi državna rekorda, ni sicer na 100 m ovire ženske, kjer je zmagala Čotričeva (13"28), ter v moški štafeti 4x400 m (zmagala je Crvena zvezda s 3'07"36). Edino zmago je slovenski atletiki prinesel mladi Solkanec Miha Prijon v skoku v višino (216 cm). Večina potnikov na olimpijske igre v Seulu je s svojim nastopom zadovoljila, tako da je bilo po tej plati državno prvenstvo uspešno.

Tyson lažje poškodovan med prometno nesrečo

NEW YORK — Zaradi mokre ceste se je svetovni boksarski prvak v teški kategoriji Mike Tyson s svojim avtomobilom zalezel v drevo, vendar je imel srečo, saj kaže, da hujših poškodb nima. Vsekakor morajo opraviti še vrsto podrobnih pregledov, ker se je udaril v glavo, a ko so ga sprejeli v bolnico, je bil še v nezavesti.

Robson tri leta brez voznškega dovoljenja

MANCHESTER — Kapetan angleške državne nogometne reprezentance Brian Robson bo tri leta brez voznškega dovoljenja, potem ko so ga zalotili pijanega za volanom. Za Robsona to vsekakor ni novost, saj so mu iz istega razloga že leta 1982 odvzeli voznško dovoljenje.

Nogomet: memorial M. Štrekelj Nezaslužen poraz Zarje

ZARJA - SAN MARCO

0:1 (0:1)

STRELEC: v 38' Inglese.

ZARJA: Racman, Gregorič, Babich (v 83' M. Kalc), Franco (v 78' Samež), Grčić, Fonda, Antonič (v 46' Zeugna), R. Kalc, Piscianz, Auber, Franza.

SAN MARCO: Pavesi, Norbedo, Ruzzier, P. Sannini, Apollonio, Malusa, Inglese (v 46' Valente), Miorin, Košuta, G. Sannini, Chivella (v 15' Perich).

Zarja je na skoraj neverjeten način izgubila tekmo, ki bi jo lahko zaslužen in z lahkoto osvojila. Dejstvo, da so Bazovci zadeli vratnico in kar trikrat prečko, ne potrebuje komentarja. Na drugi strani pa je S. Marco, ki je z veliko težavo sploh prihajal do kazenskega prostora nasprotnika, najbolje izkoristil edino priložnost, ki jo je imel v vsej tekmi. Vratar Zarje je bil tako stalno brez dela. Že po desetih minutah je Franza preigral branilca in zadel vratnico. Rdeče-beli so nato imeli terensko premoč. Nekaj minut pred koncem polčasa pa je Inglese po podaji s kota zlahka zadel mrežo. Pred iztekom polčasa je prečko zadel Auber. V drugem polčasu je Zarja še odločneje napadala. Fonda je dobro podal do R. Kalca, žoga pa se je po posredovanju vratarja odbila od prečke. Tretjič je prečko zadel Fonda s prostega strela. Proti koncu so Bazovci razumljivo postali nekoliko bolj napeti in živčni, tudi zato, ker jim ne sodnik ne sreča nista bila naklonjena. (Š. M.)

DANES: 20.30 Breg - Primorje (polfinale); ČETRTEK: 20.30 finale za 3. mesto; PETEK: 20.30 finale za 1. mesto.

v 1. in 2. jugoslovanski nogometni ligi

Nogometna Ljubljana se prebujaja

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Tudi po 5. kolu jugoslovanskega nogometnega prvenstva je na vrhu lestvice še vedno outsider Rad, ki so ga mnogi uvrščali med kandidate za odhod iz lige. Izmed moštve velike četverice je presenetljivo najvišje spletski Hajduk, ki se je pred štartom zaradi hude finančne krize odredel prav vsem zvezdnikom in igra v glavnem z mladimi upi.

V 5. kolu je največje presenečenje pripravil novinec z zmago s 4:2 nad Partizanom. Beograščani so resda nastopili nekoliko okrnjeni, še bolj pa bodo v naslednjem kolu, kajti zaradi ostre igre so dobili tri rumene kartone, sodnik pa je po tekmi prijavil še dva igralca, ki se nista mogla sprijazniti s porazom, ki pa bi bil lahko tudi višji. Najbolj učinkovito je tokrat igrala Crvena zvezda, ki je slabi Rijeki nasula kar pet golov. Najboljši igralec tekme je bil reprezentant Stojković, ki je dosegel dva gola. Rijeka je razočarala, očitno je, da letos ne bo igrala tako vidne vloge kot v zadnjih prvenstvih. Na tekmi v Splitu je zmagoviti gol za Hajduk proti Slobodi dosegel nekdanji igralec Olimpije Krstović. Še bolj pa je zablestel drugi nekdanji igralec Olimpije: Dražen Besek je namreč dosegel vse tri gole za Dinamo na tekmi s Sarajevom. Tudi letos bo treba resno računati na moštvo Veleža, ki je v gosteh z golom Gudlja premagalo Željezničarja. Obe sarajevski moštvi sta še brez zmage, v prav brezupnem položaju pa je zeniški Čelik, ki ni osvojil niti točke, poleg tega pa ima še šest točk minusa.

V 2. ligi je Olimpija spet igrala derbi. Njen nasprotnik je bil nekdanji prvotligaš Dinamo iz Vinkovcev, ki Ljubljancem še zdaleč ni bil dorasel. Olimpija je zmagala s 3:1, vse tri gole pa je dosegel mladi Jani Pate. Dvakrat je mrežo zadel s silovitima streloma z več kot 20 metrov, tretjič pa je zadel prečko. Olimpija je bila za razred boljša in bi lahko zmagala s precej višjim izidom. V prvem polčasu je Olimpija igrala sijajno in navdušila okrog 5.000 navijačev. Visoka uvrstitev Olimpije je očitno nogometno prebudila Ljubljano.

IZIDI 5. KOLA 1. ZNL: Napredak - Partizan 4:2 (2:0), Željezničar - Velež 0:1 (0:1), Dinamo - Sarajevo 3:0 (1:0), Hajduk - Sloboda 1:0 (1:0), Osijek - Vojvodina 3:1 (0:1), Budućnost - Čelik 1:0 (1:0), Vardar - Radnički 1:0 (0:0), Rad - Spartak 4:0 (2:0), Crvena zvezda - Rijeka 5:1 (2:0).

VRSTNI RED: Rad 8, Velež, Napredak, Vojvodina, Hajduk, Vardar, Osijek 6, Partizan, C. zvezda, Dinamo, Budućnost 5, Radnički, Sloboda 4, Spartak 3, Rijeka 2, Sarajevo 1, Željezničar 0, Čelik 0 (-6).

PRIHODNJE KOLO (11. t. m.): Sloboda - Velež, Rijeka - Željezničar, Spartak - C. zvezda, Radnički - Rad, Čelik - Vardar, Vojvodina - Budućnost, Partizan - Osijek, Sarajevo - Napredak, Hajduk - Dinamo.

IZIDI 5. KOLA 2. ZNL: Olimpija - Dinamo 3:1 (2:0), Radnički - Bačka 5:4 - po 11 m, Leotar - Borac (Č) 1:0, Kikinda - Sloboda 3:1, Borac (BL) - Plišina 2:0, Pelister - Beograd 3:1, Sutjeska - Novi Pazar 3:0, Mačva - Belasica 3:0, Liria - Proleter 2:0, Šibenik - GOŠK Jug 2:1.

VRSTNI RED: Borac (BL) 8, Olimpija 7 itd.

PRIHODNJE KOLO (11. t. m.): Belasica - Olimpija.

totocalcio

KVOTE

13 (69 dobitnikov) - 46.217.000 lir
12 (1610 dobitnikov) - 1.980.700 lir

totip

1. — 1. Jef's Spice	X
2. — 1. Kenvil	1
2. — 1. Florida Jet	1
2. — 1. Calegaris	X
3. — 1. Estenio	1
2. — 1. Ebolowa	1
4. — 1. Elfrý Bi	1
2. — 1. Epos	1
5. — 1. Dado d'Ausa	X
2. — 1. Exocet d'Ausa	1
6. — 1. Porta Nuova	2
2. — 1. My Fault	2

KVOTE

12 (26 dobitnikov) 18.349.000 lir
11 (331 dobitnikov) 1.428.000 lir
10 (2972 dobitnikov) 155.500 lir

Po tridnevem košarkarskem turnirju v Lignanu

Tržačani in Goričani zadovoljni

Prizor s tekme prvega dne med Fantonijem in San Benedetto (Foto R. Pavšič)

Glaxo iz Verone si je povsem zaslužen zagotovil prvo mesto na košarkarskem turnirju v Lignanu. Dalipagić in tovariši so namreč premagali vse nasprotnike, goriški San Benedetto, videmski Fantoni in tržaški Stefanel, in potrdili, da so že v dobri formi in da bodo v bližnjem prvenstvu med najresnejšimi kandidati za napredovanje v A-1 ligo. To je bilo tudi mnenje številnih strokovnjakov, ki so bili prisotni na tem pomembnem otvoritvenem košarkarskem turnirju. Od zmagovalcev pa si ob Brusamarellu in Brumattiju posebno pozornost zaslužijo Dalipagić, ki je bil najboljši strellec turnirja in je v bistvu sam zagotavljal svoji ekipi kakovostno razliko v primerjavi z ostalimi.

Kaj pa Goričani in Tržačani? Ocena za San Benedetto je vsekakor dobra, saj je treba vedeti, da si je goriška ekipa drugo mesto na turnirju zagotovila brez Američana Aleksinasa in centra Esposita, ob tem pa je v dveh tekmah nastopala brez poškodovanega Bullare, ki bo okreval komaj čez 20 dni.

»Presenečen sem nad tem, kar je doslej pokazala ekipa,« nam je v nedeljo zvečer po turnirju povedal goriški tre-

ner Paolo Bosini, »saj nisem pričakoval, da bodo igralci tako hitro dojeli novosti, ki zadevajo predvsem hitrost. Ta bo tudi naše glavno orožje v prvenstvu, saj razpolagam s trojico igralcev (Vitez, Bullara in Gneccchi), ki imajo posebne predispozicije do hitre igre. Ob tem moram posebno pohvalo nameniti mlademu Borsiju, ki je zaigral nad vsakim pričakovanjem.«

Težko je oceniti posamezne igralce, saj ta srečanja služijo predvsem za nabiranje forme. Kljub temu bi rekli, da je bil od Goričanov Vitez najboljši, povsaj pa je razočaral Ardessi, ki ji zgrešil vrsto metov, tudi s takih pozicij, s katerih je bil v prejšnjih letih nezmojljiv.

Tudi o Stefanelu je treba izreči pohvalno oceno. Ne glede na tri poraze so Tanjevičevi varovanci igrali solidno, saj gre za postavbo, ki bo nastopala v B-1 ligi, to je v prvenstvu, v katerem ni tujcev. Tržačani imajo v hitrosti svoje glavno orožje in Tanjević, kot nam je povedal, se na vse moči trudi, da bi to najboljšo izkoristil. Sicer bo imel v naslednjih dneh priložnost, da še doobra preizkusi nove sheme na turnirjih v Cordenonsu (četrtek in pe-

tek) in Gradežu (nedelja in ponedeljek).

Z napredkom, ki ga je pokazala tržaška ekipa, je zadovoljen tudi sponzor Bepi Stefanel, ki je v Lignanu »zagotovil«, da bo ekipa letos dosegla napredovanje.

IZIDA ZADNJEGA DNE
SAN BENEDETTO - STEFANEL
100:96 (54:45)

SAN BENEDETTO: Gneccchi 6, Zaban 5, Borsi 18, Salvadori 3, Ursi 6, Ardessi 12, Hordges 28, Vitez 22, Margera.

STEFANEL: Proccacini 7, Bonino 6, Pilutti 6, Colmani 9, Cavazon 2, Lokar 13, Zarotti 12, Bianchi 13, Maguolo 28, Battini.

GLAXO - FANTONI 104:83 (56:40)
GLAXO: Brumatti 7, Brusamarello 9, Sfiligoi 13, Di Pol 2, Dalla Vecchia 9, Bailey 26, Perbellini 3, Zamberlan 10, Dalipagić 16, Lardo 7.

FANTONI: Mastroianni 5, Valerio 11, White 10, Bettarini 20, Squassero 7, Gregoris, Milani 11, Natali 19, Zampieri, Leita.

KONČNA LESTVICA
1. Glaxo, 2. San Benedetto, 3. Fantoni, 4. Stefanel.

RUDI PAVŠIČ

Visottiju teniški memorial Baum

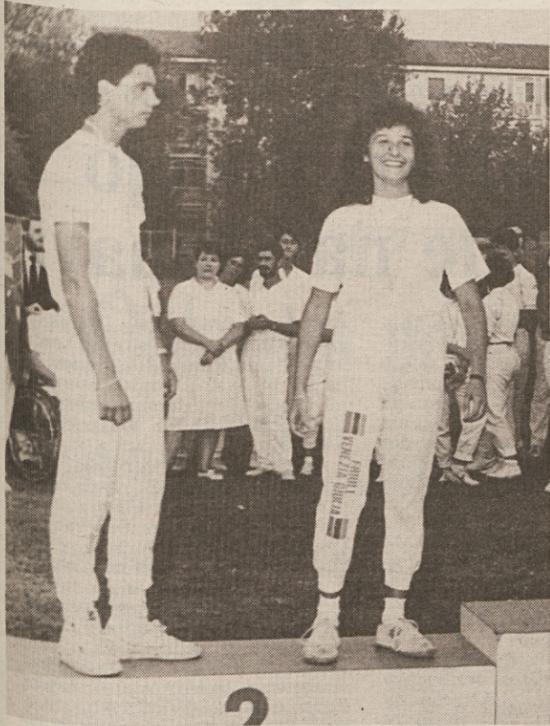
Fabio Visotti iz Verone je zmagovalec 13. teniškega turnirja za memorial Baum, ki ga je v Gorici pripravilo društvo Aldo Zaccarelli. Visotti je v odločilnem srečanju s 6:1 in 7:5 premagal Andreo Mantegazzo iz Trevisa, ki je v teku turnirja pokazal najboljšo igro.

V ženski konkurenci pa je slavila zmago Rosanna Manzoni iz Bergama, ki je v dvakratnem 7:6 premagala Alessandro Raiteri iz Bologne.

Igre Alpe - Adria v Novi Gorici

NOVA GORICA — 14. izvedba mladinskih iger Alpe - Adria za športnike iz naše dežele, Slovenije in Koroške bo v petek in soboto v Novi Gorici. Okrog 300 mladincev in mladnic se bo pomerilo v sledečih panogah: atletika, košarka, rokomet, tenis, namizni tenis, sabljanje in streljanje.

Pokal dežel: ob odločilnem doprinosu naših tekmovalk Lokostrelci FJK drugi za Venetom

Ekipa iz Veneta (že četrtič) je zmogovalec kakovostnega lokostrelskega turnirja za pokal dežel, ki ga je v Gorici pripravil deželni lokostrelski odbor in na katerem so nastopili vsi najboljši italijanski tekmovalci, z izjemo članov državne selekcije, ki bodo odpotovali v Seul.

Naj takoj povemo, da je bilo tekmovalstvo zelo zanimivo in da le zadnje od tisočih izstreljenih puščic so odločale o končnem zmagovalcu. Reprezentanca Veneta je namreč v končnem sestavu zbrala 89 točk, medtem ko so tekmovalci iz Furlanije-Juljske krajine zbrali 88 točk, 87 pa so si jih pri-

streljali lokostrelci s Tridentinskega. Za najboljšo trojico so se uvrstile ekipe iz Emilije in Lacija (79) ter Sicilije (69).

Predstavniki Veneta so si končno zmago pridobili predvsem po zaslugi članskih tekmovalcev ekipe, ki so bili boljši od deželnih lokostrelcev. Slednji pa so se izkazali v mladinskih kategorijah, saj so bili med najboljšimi. To velja tudi za naši predstavnici Vesno Lutman (Naš prapor Sirion) in Tamara Ražem (Zarja), ki sta dosegli 2. mesto med mladinkami in 3. med začetnicami. Ocena njenega streljanja je vsekakor dobra, saj je Lutmanova do-

segla enega boljših letošnjih rezultatov, Tamara Ražem pa je bila sicer nekoliko slabša v primerjavi s turnirjem Alpe-Jadran, še vedno pa je bil njen nastop soliden.

Obe slovenski lokostrelki pa bosta imele prilžnost, da izboljšata svoje dosežke na državnem tekmovanju, ki se bo pričelo 17. septembra v Rimu in na katerem bodo nastopili še nekateri predstavniki Našega prapora Sirion.

(pr)
Na slikah nagrajevanje na dvodnevem tekmovanju v Gorici. Levo je Vesna Lutman, desno pa Tamara Ražem.

Rolkanje: 6. za Italijanski pokal

E. Tence (Mladina) drugi

V nedeljo so se atleti naših dveh rolkarskih društev v Guigli pri Modeni udeležili šeste preizkušnje za Italijanski pokal. ŠD Mladina se je udeležilo tekme s sedmimi atleti, ŠD Grmada pa samo s petimi atleti, ker so preostali imeli druge obveznosti.

Predstavniki Mladine Erik Tence se je odlično odrezal, saj je zasedel 2. mesto v kategoriji cicibanov. Tudi preostali atleti Mladine so se izkazali, saj je društvo z njihovimi močmi pristalo na izredno dobrem 10. mestu.

Andrej Legiša, predstavnik Grmade, je v kategoriji cicibanov pristal na 4. mestu. V moški kategoriji junior pa je Rajko Zečević v ostri konkurenci zasedel dobro 11. mesto in izboljšal svoj osebni rekord. Društveno je Grmada zasedla 16. mesto.

Proga je bila mešana in razdeljena na 3200 m in 12.000 m. Z organizacijskega vidika je preizkušnja uspešna, čeprav je bila proga zahtevna in teki utrudljivi, ker so se odvijali v popoldanskih urah.

LESTVICA

Cicibani: 2. Erik Tence (Mladina)

14'00"; 4. Andrej Legiša (Grmada) 14'41"; 7. David Bogatec (Mladina) 15'17"; 11. Erik Iori (Grmada) 16'32"; 13. Matej Lacchi (Mladina) 16'59"; 16. Jan Umek (Grmada) 19'30"; 17. Daniele Silatti (Mladina) 20'11"; 18. Mitja Košuta (Mladina) 21'19".

Cicibanke: 6. Sonja Zotti (Grmada) 19'42"; 9. Lara Prassei (Mladina) 21'03"; 10. Jana Umek (Grmada) 21'12".

Junior: 11. Rajko Zečević (Grmada) 47'00".

Društvena lestvica: 10. ŠD Mladina 164; 16. ŠD Grmada 106.

(Ervin Iori)

SEUL
17. sept. - 8. okt. 1988
Najzanimivejša olimpijska tekmovanja ob uri, ki ti najbolj ustreza!
videoregistratorji PHILIPS
PO UGODNIH CENAH!

HI-FI, VIDEOTAPE, TV COLOR IN SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 13A
TEL. 22.54.71

KONTOVEL

Delovanje športnega društva Kontovel je bilo v tem desetletju osredotočeno v izgradnjo male telovadnice na Kontovelu. S prostovoljnimi delom je vaška mladina obnovila staro in zapuščeno prosvetno dvorano, ki sedaj odlično služi za rekreacijo, otroško telovadbo, odbojko in minikošarko.

Na športnem področju so skušali pritegniti v društvo čimveč mladine in jo vzgajati v narodnem in športnem duhu. V mladinskih prvenstvih so dosegli zavidljive uspehe. Najboljše košarkarje so odstopili športnemu združenju Jadran, saj sestoji to moštvo v glavnem iz igralcev, ki so izšli iz kontovskega društva: Marko Ban, Klavdij Starc, Ivo Starc, Mauro Čuk, Stefano Gulic, Sandi Rauber, Robert Danieli, Peter Štoka. To je dovolj zgovoren dokaz o resnem delu na košarkarskem področju.

V letošnji sezoni sodelujejo v več mladinskih prvenstvih. Trenutno zaseda mladinsko moštvo drugo mesto v svoji kategoriji. Prav tako zasedajo drugo mesto naraščajniki, medtem ko so dečki v sredini lestvice.

Glavno delo novoizvoljenega odbora bo dograditev novega športnega objekta. Pred meseci so na tržaški Občini vložili podrobne načrte za zgraditev velike telovadnice na Kontovelu.

PRIMORJE

Pri proseškem društvu se tradicionalno bavijo z nogometom in ne uvajajo nobenih drugih športnih panog. Tekmujejo izmenično v I., II. in III. amaterski ligi, poleg članskega moštva pa premorejo npr. v letu 1983/84 še začetnike in cicibane, po dveh letih še najmlajše in zadnji dve leti še

Popoldansko tihožitje

»Uspeti za malenkostmi: za popotnika je vztrajnost rešitev«, berem v Igru steklenih biserov Hermana Hesseja. Torej tudi za plezalca, saj sta si, vsaj v moji miselni logiki, popotovanje in alpinizem zelo blizu. Morda je to rešitev? Ne enkratna ali edinstvena odločna in pogumna akcija, temveč dolgoročna, vztrajna, ponavljajoča.

Čutim, kako smo tu v jedilnici, v teh popoldanskih urah vsi eno in da nas povezuje nek neviden fluid. Na dnu so tarakarji Viki, Ničo, Mojmir, Žare, Tomo, tik ob njih sva »bralca« jaz in Pavle, ki je pravi literarni maratonec, saj je, mimo tega, da je bil med to odpravo skupno z redkimi drugimi največkrat in najvišje na gori, tudi najbolj vztrajen čitatelj, ki si bo očitno prislužil »karakorumsko bralno značko«, v kuhinji pa se oboleli Silvo pogovarja z Išo in njegovim kuhinjskim pomagačem Redžepom kar v slovenščini, kuhar pa mu odgovorja v jeziku urdu. Pa se tako lepo razumeta. Ko Silvo reče: »Daj mi sol,« ga Iša pogleda in mu takoj nato izroči sol. Nihi gestualna mimika ni potrebna, saj oba odločno in vztrajno govorita svoja jezika. Dovolj jima je torej mimika na obrazu in pa ton glasu, predvsem pa želja, da bi se razumela, pa že složno kuhata okusno večerjo. Dovolj je želja... Jaz pa pomislim na tiste, ki govorijo enak jezik, pa se nočejo razumeti. Takrat ne drži nobena mimika, saj ni želje po resnično istem jeziku: jeziku prijateljstva in skupne poti.

Nočem brati Hesseja v šotoru, čeprav je še precej kompliciran, saj se čutim del tega popoldanskega tihožitja. Moram brati ob zvočni podlagi mojih prijateljev, ki občasno zakolnejo, občasno zavpijejo, se občasno zasmejejo, občasno prekinejo igro in se zapletejo v pogovor, nato pa spet nadaljujejo s tarokiranjem v sveti tišini, tako je slišati le karte, ki udarjajo ob tla.

Brez te harmonične »glasbene« podlage bi ne mogel brati. Oči imam na knjigi in v jedilnici, ušesa pa povsod, kjer se oglasi katerikoli

zvocek, ki naznanja še tako neznatno spremembo. Kot da bi ne hotel zamuditi življenja v bazi, kot da bi ne hotel zamuditi življenja samega. Ker je to moje življenje točno sedaj in točno tu, pogovori pa so tako božajoči in sprostiteljni. Kakšenkrat so podobni šumenju borov ob burji, kakšenkrat žuboreči reki, naslednjič pa celo orkanu, tako da se moraš pri svojem opravilu ustaviti in prisluhniti.

Igra mirno teče naprej, nenadoma pa Pavle nenadejano in nenapovedano reče: »Ti Žare, odkar sem nehal jemati tiste tvoje antibiotike proti angini, mi je ta že zdavnaj minila, ko pa sem jih redno jemal, mi je bilo vsak dan slabše.« Silvo, ki je v kuhinji in je »uradno« bolan, se zasmeje. Pavle pa našteje celo vrsto »himalajskih« zdravil, ki so po njegovem mnenju popolnoma odveč. Pogovoru se pridruži Tomo, ki izjavi: »Ja, veš, jemal sem vsega mogočega hudiča proti glavobolu, nazadnje pa sem se spet vrnil k dobremu staremu aspirinu, za katerega so vsi trdili, da je v hudih primerih prešibak. In čudežno mi je minil glavobol!«

Po teh naklonjenih puščicah proti Žaretu, ki jih dobro prenese, se orkan besed, kateremu moraš prisluhniti, ustavi, nadomesti pa ga spet redno valovanje občasnih glasov, smeha, pritajenih krikov in zvočnih gest, ki se združujejo v neki lahno nihajoči zračni vrtilinec, ki valuje nad našimi glavami. Karte, ki udarjajo na tla, nekdo, ki piskne, Silvo, ki govori slovensko s kuharjem, obračanje strani v knjigah, veter, ki buta v šotorsko platno, voda, ki vre v kuhinji nad butanovim goilnikom, led, ki se lomi pod nami, kava, ki zakriči in plahutajoče odleti, svetloba, ki prihaja in odhaja, saj se oblaki na nebu divje premikajo, sonce, ki se bori s črnimi oblaki, nekdo zunaj, ki pili dereze, vse to se združuje v šume, ki lebdi na našo bazo in ustvarjajo magično tihožitje našega čudovitega obstoja tu na tej ledeni reki, ki je ta trenutek za nas ves svet. Ker svet smo mi tukaj in sedaj.

Avtor (levo) in Silvo Karo v šotorčku tabora III

naraščajnike. V letošnji tekmovalni sezoni nastopajo v I. amaterski ligi.

Sedež društva je seveda na Proseku in tudi igrišče (na Rouni), ki je bilo v začetku tega desetletja obnovljeno. Poleg udeležbe na prvenstvih je Primorje prirejalo od leta 1979/80 do leta 1985/86 Memorial Ž. Race. Lani so priredili odmevnejši turnir. Sodelujejo z obmejnimi nogometnimi društvi iz Kopra, Izole, Pirana in Sežane. Novost tega desetletja so izključno slovenski trenerji, kar je vsekakor vredno zabeležiti.

VESNA

Kriška Vesna je v tem desetletju igrala v glavnem v II. amaterski ligi, pa tudi v I. ligi. Udeleževala se je raznih turnirjev in memorialov. Društvo ima tudi moštvo under 18. Sedež društva je v Ljudskem domu v Križu. Pred kratkim so prenovili nogometno igrišče.

Zaradi kronike in arhivskih razlogov naj zabeležim z enim stavkom tudi prisotnost in delovanje društva PRIMOREC iz Trebč, od koder pa nisem mogel dobiti podatkov, ki bi jih lahko vnesel v ta opis.

VIDEMSKA POKRAJINA

V videmski pokrajini nima telesna kultura med Slovenci takih organiziranih oblik kot v drugih krajih. Vzroki so zgodovinskega in socioekonomskega značaja. V Primorskem dnevniku je leta 1983 izšla vrsta člankov, opisov, razgovorov in analiz, katerih sinteza nam daje precej jasno sliko položaja telesne kulture v Benečiji, v Terski dolini, v Režiji in v Kanalski dolini. S skromnejšim pristopom je tak pregled bil opravljen tudi leta 1986. Katere so razlike, ki izhajajo iz teh razčlenjevanj v primerjavi s tistim, kar sem napisal v knjigi leta 1981?

Novo v zamejski telesni kulturi

ALDO RUPEL

Pogledi, popis dejavnosti in društev

53.

V dvojicah so balinarji dosegli naslov pokrajinskega podprvaka v C ligi.

Ob vsem tem gre omeniti, da je balinarski odsek ŠD POLET prvo zamejsko društvo, ki se je uvrstilo v B-ligo.

Šahovski odsek so pri Poletu ustanovili leta 1975, število članov pa se je gibalo do danes med osmimi in dvanajstimi igralci.

Že od samega začetka delovanja se je odsek uveljavil kot ena najboljših šahovskih skupin v deželi.

Ob priliki desetletnice obstoja društva so priredili v septembru 1977. leta večji mednarodni moštveni turnir, ki se ga je udeležilo 17 društev iz vse dežele in bližnjih krajev Primorske. Polet je zasedel tretje mesto.

Na deželni prvenstvih je Poletovo moštvo enkrat osvojilo drugo mesto in dvakrat tretje mesto, redno in uspešno pa se je udeleževalo tudi tekmovanja Interliga, ki ga prirejajo vsako drugo leto med društvi Furlanije-Juljske krajine, Primorske in Koroške.

Šahisti Poleta se srečujejo v krožku Poleta, sicer pa v Prosvetnem domu. Zbirajo se z drugimi šahisti tudi pri Š. D. Kontovel ali pa v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

6. septembra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT Trst FIEG Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Po trditvah enega izmed novinarjev švicarskega radia Ponovno nacionalistični nemiri v glavnem mestu Armenske SSR

ŽENEVA — Po trditvah švicarskega radijskega novinarja Williama Heinzerja naj bi v Armeniji SSR spet vrelo. Svoje trditve opira na osebne izkušnje, saj mu je uspelo, da je avgusta preživel dva tedna v tej sovjetski republiki, čeprav je tujim novinarjem dostop na to področje prepovedan.

Heinzer se je namreč pomešal med množico Armencev, ki živijo v tujini, med poletnimi počitnicami pa so obiskali sorodnike v domovini. Tako se mu je 19. avgusta uspelo »prebiti« do Erevana, kjer naj bi bile že isti dan velike demonstracije, v katerih je po njegovih trditvah sodelovalo približno 200.000 ljudi, ki so se z vzkliki in napisi glasno in odločno izrekli za brezkompromisen boj za pravice armenskega ljudstva in še posebej za ponovno priključitev Gorskega Karabaha tej sovjetski republiki.

Švicarski novinar tudi trdi, da moskovske oblasti ne zapajo več krajevni policiji in so zato v Armenijo poslale vojake ruske narodnosti, da bi tako lažje nadzorovali položaj. Toda kot trdi Heinzer, so ljudje sovražno razpoloženi proti tem »tujem«, kot jih imenujejo. Mnogi naj bi ruske

vojake, ki pa so oblečeni v policijske uniforme, tudi spraševali, če mislijo, da je Armenija Afganistan.

Med svojim dvotedenskim bivanjem v Erevanu pa je Heinzer skušal tudi navezati čim več stikov s tamkajšnjim prebivalstvom. Tisti, ki so pristali na pogovor z njim, naj bi mu povedali, da so bili v začetku prepričani, da bosta glasnost in perestrojka bistveno pripomogli k rešitvi zapletov v zvezi z Gorskim Karabahom, ki upravno pripada Azerbajdžanu, sestavlja pa ga kar 80% armenskega prebivalstva. Toda uradna Moskva je negativno odgovorila na zahteve Armencev po priključitvi Karabaha k Armeniji. To naj bi povzročilo veliko razočaranje, ki se je sprevrglo v izrazito protirežimsko razpoloženje.

Po Heinzerjevih izjavah naj bi do novih demonstracij v Erevanu prišlo 26. avgusta, švicarski novinar pa naj bi se takrat srečal tudi z zgodovinarjem Levonom Ter Bedrosjanom, ki ga imajo za duhovnega očeta armenskega nacionalističnega protesta. Bedrosjan naj bi Heinzerju izjavil, da se moskovsko vodstvo boji njihovega protesta, da pa ima le dve možnosti: ali dovoli priključitev Gorskega Karabaha k Armeniji ali pa s tanki utiše armenske zahteve.

Sprejel je baje 690 tisoč rubljev podkupnin

Zet Leonida Brežnjeva gen. Čurbanov tvega smrtno kazen zaradi korupcije

MOSKVA — Na vojaškem oddelku sovjetskega vrhovnega sodišča se je včeraj pričela sodna obravnava zoper bivšega prvega namestnika ministra za notranje zadeve in zeta Brežnjeva zeta Jurija Čurbanova. 49-letnega bivšega visokega funkcionarja obtožujejo korupcije in nekaterih drugih kaznivih dejanj, zaradi katerih tvega smrtno kazen. Dolžijo ga namreč, da je prejel 650 tisoč rubljev podkupnine (približno poldrugo milijardo lir), kar znaša približno 290 letnih poprečnih plač navadnega delavca. Skupaj s Čurbanovom se zagovarja pred porotniki še skupina osmih vladnih funkcionarjev iz Uzbekistana, med katerimi so tudi nekateri šefi oddelkov ministrstva za notranje zadeve omenjene srednjeazijske republike. Proces je odprl predsednik sodnega zbora generalmajor Mihail Marov, med člani sodnega zbora pa sta generalmajorja sovjetskega letalstva Ževagin in Sizov. Oblasti so v prvih dneh obravnave dovolile vstop na sodišče le ožji skupini novinarjev, opazovalci pa menijo, da niso izključene presenetljive razsodbe.

Čurbanov, svoj čas navadni policijski oficir, je po poroki s hčerko Leonida Brežnjeva bliskovito napredoval na službenem mestu. V hierarhiji zveznega notranjega ministrstva ga je presegal le Nikolaj Ščelokov, čigar ime je bilo ravno tako povezano s kaznivimi dejanji. Zaradi nepravilnosti so namreč proti njemu uvedli preiskavo, nazadnje pa se je skupaj z ženo odločil za samomor.

Kar se tiče samega procesa, prevladuje prepričanje, da gre za obračun z osemnajstletnim brežnjejskim obdobjem. To je na glas povedal tudi odvetnik Čurbanova Andrej Makarov, ki ga sovjetska javnost že pozna zaradi vloge odvetniškega branilca v podobnih sodnih obravnava. Makarov je v nekem intervjuju, ki ga je v prejšnjih dneh dal za moskovsko televizijo, izjavil, da bo med pričami tudi hčerka Leonida Brežnjeva Galina.

Čurbanov na zatožni klopi pred moskovskim vojaškim sodiščem (AP)

V nedeljo in ponedeljek na beneškem filmskem festivalu

Britanski humor proti tegobam italijanskih »mojstrov«

BENETKE — Končno so prišli! Dafoe - Kristus, Hershey - Magdalena in »bogokletni režiser« Martin Scorsese so odložili svojo prtljago v beneških hotelih Danieli in Cipriani, ker so najbrž prepričani, da bodo daleč od kinodvoran Filmske palače in casinoja na varnem, ali vsaj na miru. Trojica, ki se ji bo menda pridružil še Harvey Keitel - Judež, se krepko moti, saj so novinarji organizirali pravi lov na režiserja in na vse »svetopisemske« igralce, kar jih v teh dneh premoreta Benetke in njen luksuzni otok Lido. Res pa je, da se na Lidu nihče ne čudi Scorseseju in njegovemu filmu, ki so ga mnogi kritiki že videli bodisi, ker so se službeno udeležili losangelske premiere, bodisi ker jim je uspelo smukniti na izredno projekcijo za beneške odvetnike. Sicer pa se ni nihče pretirano razburil niti ob arhiviranju zahteve po cenzuri - ki na festivalih vsekakor ne pride v poštev - Poslednje Kristusove skušnjave.

Prihod trojice je vsekakor nekoliko razgibal festivalske vode, v katerih je v minulih dneh plavalo nekaj »mitičnih« del. V pozitivnem pomenu besede bo »mitičen« Crichtonov film Riba Wanda, povsem nora komedija (british humor), v kateri nastopa skupinica izvrstnih igralcev: John Cleese (steber Monthly Phytovon), Jamie Lee Curtis, Kevin Kline in Michael Palin. Riba Wanda je kajpak film o Wandah. Prva je črna, eksotična riba, ki se je film ne tiče, dokler je ne pogoltno, druga pa je očarljiva dama (Curtisova), okoli katere se vrtil celotno filmsko dogajanje komične kriminalke. Wandine slabosti so diamanti in moški. Diamanti morajo biti veliki, pri moških pa veljata dve osnovni pravili. Vse v redu če so mladi, postavnini in temperamentni ljubimci, ki ji v postelji govorijo po italijansko (trdno upam, da bodo pri dubliranju upoštevali erotične prizvokov in nianse v glasu Kevina Klinea, ko drdra »ossobuco ala milanese«, »zucchino«, »Lionardo Da Vincci«, če pa so srednjih let, bogati, vesele narave in ji sušljajo besedice v ruščini (ko bi Gorbačov vedel kakšne reakcije lahko povzroča »glasnost«), toliko bolje.

V divjem ritmu nas 78-letni Crichton privede do spoznanja, da je komedija žanr z veliko bodočnostjo, pa čeprav nekateri mislijo, da je filmska umetnost le to, kar v gledalca povzroča glavobole po predolgem razmišljanju o prikritih simbolih, ki jih večkrat razume le režiser.

Festivalske poti so poredkoma posute z rožicami, kot je Riba Wanda, kar dokazuje tudi niz težko branljivih filmov, ki so bili na ogled v nedeljo in včeraj. John Schlesinger tekmuje s

televizijskim filmom Madame Sousatska, ki ga toplo priporočam vsem otrokom brez glasbene-ga talenta. Kdor je moral leta na lekcije klavirja, pozna Madame Sousatsko, priletno gospo, ki misli, da lahko z rjovanjem pomaga otrokom, da postanejo spretni izvajalci klasičnih melodij. Shirley McLaine je vsekakor sijajna v vlogi čudake »madame«, ki ima v Schlesingerovem filmu to zavidljivo prednost, da se ukvarja izključno z nadarjenimi fantki.

Filma Iguana Newyorčana Montea Hellmana in Komitas režiserja Dona Askarjana (doma iz Stepanakerta v Gorskem Karabahu!) sta celuloidni dokaz, da se lahko še tako hvalevredni podvigi sprevržejo v filmske spake. Hellman se sicer trudi, da bi obrazložil svoj trud z ekscerpti iz Devinskih elegij, Askarjan pa posveča svoje kinematografske vizije žrtvam armenskega genocida, vendar to še ni dovolj. Obema režiserjema moram pa le priznati, da sta se potrudila, kar prav res ne morem trditvi za Italijana Squitiera, ki se je v Nevidnih pomeril v razlagi svinčenih časov skrajnolevičarskega terorizma. Teroristi in Profesor (glej ga, Negrija) so prikazani kot reklama in še dolgo po projekciji se nisem mogla načuditi brezhibnim italijanskim kaznilnicam, kjer se zapornikom godi bolje kot marsikateremu novinarju na Lidu. Vse je čisto in uglajeno, tudi v najbolj kočljivih trenutkih. Vse je neresnično (scenograf je zagrešil nekaj vidnih napak pri opremi proletarsko študentskih interjerjev), da se ti vsili dvom, če ni morda kako ministrstvo sponsoriziralo Squitierjev film...

Za konec pa še film, ki je že med prvo projekcijo za dnevni tisk stopil v zgodovino: Zeffirellijev Mladi Toscanini. Na tiskovni konferenci mi je bilo jasno, da ga ne more vsakdo kritizirati, zato si tega ne bom drznila in bom kar citirala Mojstra: »To je produkcija trgovca, ki išče zaslužek in ne filmov, ki bi upoštevali in spoštovali univerzalne vrednote« (Zeffirelli je sicer blatil Scorsesejevega Kristusa, a je citat napisan kot nalašč za Toscaninija). Zeffirelli bo s svojim komercialnim biserčkom razveselil televizijske gledalce (imejte pri roki zalogo papirnatih robčkov), kritike pa je spravil do tega, da so ga izživžgali, kot se lahko izživžga le umetnika, ki je v enem samem filmu uničil Liz Taylorovo, Wagnerjevega Tristana in Izoldo ter Verdijevo Aido. Bogue, če bo omenil beneški »uspeh« v svojem prihodnjem filmu, ki bo zopet življenjepisnega značaja: Zeffirellijev film o Zeffirellijevu.

EVA FORNAZARIČ

Shirley McLaine